UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

15 päivänä kesäkuuta 2010 *

Asiassa T-177/07,

Mediaset SpA, kotipaikka Milano (Italia), edustajinaan asianajajat K. Adamantopoulos, G. Rossi, E. Petritsi ja A. Nucara sekä solicitor D. O'Keeffe ja solicitor P. Boyle,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään B. Martenczuk, G. Conte ja E. Righini,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

jota tukee

Sky Italia Srl, kotipaikka Rooma (Italia), edustajinaan aluksi asianajajat F. E. González Díaz ja D. Gerard ja sittemmin González Díaz,

väliintulijana,

jossa unionin yleistä tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan valtiontuesta C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), jonka Italian tasavalta on toteuttanut tukemalla digisovittimien hankintaa, 24.1.2007 tehty komission päätös 2007/374/EY (EUVL L 147, s. 1),

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová sekä tuomarit K. Jürimäe (esittelevä tuomari) ja S. Soldevila Fragoso,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Pocheć,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 3.6.2009 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

1 Lain nro 350 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2004) (valtion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion laatimisesta annetuista säännöksistä annettu laki nro 350 (jäljempänä vuoden 2004 talousarviolaki)), joka annettiin 24.12.2003, 4 §:n 1 momentissa säädettiin seuraavaa:

”Valtio maksaa 150 euron avustuksen jokaiselle vuonna 2004 televisioluvan maksaneelle radio- ja televisiolähetyspalvelujen käyttäjälle, joka ostaa tai vuokraa laitteen, jolla voidaan vapaasti vastaanottaa maanpäällisen verkon kautta lähetettävää digitaalista televisiosignaalia (DVB-T/DVB-C) ja siihen liittyviä interaktiivisia palveluja ilman, että siitä aiheutuu käyttäjälle ja sisällöntuottajalle kustannuksia. Avustuksilla on 110 miljoonan euron menokatto.”

2 Lain nro 311 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2005) (valtion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion laatimisesta annetuista säännöksistä annettu laki nro 311 (jäljempänä vuoden 2005 talousarviolaki)), joka annettiin 30.12.2004, 1 §:n 211 momentissa säädettiin tämän toimenpiteen jälleenrahoittamisesta siten, että määräraha oli edelleen 110 miljoonaa euroa, mutta digisovitinkohtainen avustus alennettiin kuitenkin 70 euroon.

3 Tämä järjestely ei ole enää ollut voimassa 1.12.2005 lukien.

4 Televisiosignaalien digitalisointimenettely aloitettiin Italiassa lailla nro 66 – Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 23 gennaio 2001, n° 5, recante disposizioni urgenti per il differimento di termini in materia di trasmissioni radiotelevisive analogiche e digitali, nonché per il risanamento di impianti radiotelevisivi, joka annettiin 20.3.2001 ja jossa säädettiin, että digitalisointi päätettäisiin ja analogiset lähetykset lopetettaisiin lopullisesti ennen vuoden 2006 joulukuuta. Tämän osalta kyseisen lain 2 bis §:n 5 momentissa säädetään seuraavaa:

”Maanpäällisen verkon välityksellä tapahtuvat televisiolähetykset ja multimediapalvelut on lähetettävä yksinomaan digitaalitekniikkaa käyttäen ennen vuoden 2006 loppua.”

5 Analogisten lähetysten suunniteltua päättymispäivää siirrettiin sittemmin myöhäisemmäksi kahteen otteeseen ensiksi vuoteen 2008 ja sitten 30.11.2012 saakka.

6 Centro Europa 7 Srl teki 11.5.2004 Euroopan yhteisöjen komissiolle kantelun Italian tasavallan vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 momentin mukaisesti myöntämästä avustuksesta tiettyjen maanpäällistä verkkoa käyttävien digisovittimien hankkimiseen. Centro Europa 7 toimitti 10.2.2005 päivätyllä kirjeellä komissiolle lisätietoja ja väitti, että Italian hallitus oli suunnitellut asianomaisen toimenpiteen jälleenrahoittamista vuoden 2005 talousarviolain 1 §:n 211 momentilla.

7 Sky Italia Srl teki 3.5.2005 niin ikään kantelun vuoden 2004 ja vuoden 2005 talousarviolain samoista säännöksistä.

8 Komissio ilmoitti Italian tasavallalle 21.12.2005 päivätyllä kirjeellä päätöksensä aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdassa määrätty muodollinen tutkintamenettely (EUVL 2006, C 118, s. 10; jäljempänä päätös muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta), joka koski vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 momenttia ja vuoden 2005 talousarviolain 1 §:n 211 momenttia (jäljempänä yhdessä asianomainen toimenpide). Se kehotti tässä päätöksessä niitä, joita asia koskee, toimittamaan sille huomautuksensa kyseisestä toimenpiteestä.

9 Komissio teki 24.1.2007 päätöksen 2007/374/EY, joka koskee valtiontukea C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), jonka Italian tasavalta on toteuttanut tukemalla digisovittimien hankintaa (EUVL L 147, s. 1; jäljempänä riidanalainen päätös).

10 Komissio totesi aluksi, että sikäli kuin asianomaisen toimenpiteen mukaan Italian tasavalta myöntäisi avustuksen vuosina 2004 ja 2005 tiettyjen maanpäällisen verkon digisovittimien hankintaan, se oli EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea sellaisten maanpäällisen verkon digitelevisioyhtiöiden hyväksi, jotka tarjoavat maksutelevisiopalveluja, joihin kuuluvat muun muassa ”à la carte” -palvelut, sekä sellaisten kaapeliverkkoa käyttävien televisioyhtiöiden hyväksi, jotka tarjoavat maksullisia digitelevisiopalveluja.

11 Komissio katsoi seuraavaksi, että EY 87 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia ei voitu soveltaa asianomaiseen toimenpiteeseen. Se sulki erityisesti pois mahdollisuuden soveltaa EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta, koska vaikka siirtyminen analogisista televisiolähetyksistä digitaalisiin lähetyksiin on yhteisen edun mukainen tavoite, asianomainen toimenpide ei ole oikeassa suhteessa tähän tavoitteeseen nähden, eikä sillä voida välttää kilpailun tarpeetonta vääristymistä. Tämä päätelmä perustui muun muassa siihen, että asianomainen toimenpide ei ole teknologisesti neutraali, koska sitä ei sovelleta satelliittivälitteisiin digisovittimiin. Komissio katsoi kuitenkin, että sikäli kuin asianomaista toimenpidettä pidettäisiin tukena digisovittimien valmistajille, siihen voitaisiin soveltaa EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta. Yhtäältä sillä nimittäin kannustetaan teknologian kehitykseen sellaisten suorituskykyisempien sovittimien muodossa, joissa käytetään kaikkien valmistajien saatavilla olevia standardeja, toisaalta kaikki valmistajat, jotka tarjoavat tämäntyyppisiä sovittimia, muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneet valmistajat mukaan lukien, voivat hyötyä rahoituksesta, ja lopuksi sovittimien kysynnän

lisääminen asianomaisen toimenpiteen seurauksena oli väistämätön seuraus julkisesta politiikasta – myös teknologisesti kaikkein neutraaleimmasta –, jolla suosittiin digisovittimiin siirtymistä.

12 Komissio velvoitti kuitenkin niiden asianomaisen toimenpiteen mukaisesti myönnettyjen tukien takaisin perimiseen, jotka oli todettu yhteismarkkinoille soveltumattomiksi ja jotka oli myönnetty lainvastaisesti. Tässä tarkoituksessa komissio antoi tiettyjä ohjeita, jotka koskivat tukien määrän laskentatapaa.

13 Riidanalaisen päätöksen päätösosa kuuluu seuraavasti:

”*1 artikla*

Järjestely, jonka Italian tasavalta on toteuttanut sääntöjenvastaisesti maksutelevisiopalveluita tarjoavien maanpäällisen verkon digitelevisioyhtiöiden ja kaapeliverkossa maksutelevisiotoimintaa harjoittavien yhtiöiden hyväksi, on yhteismarkkinoille soveltumatonta valtiontukea.

2 artikla

1. Italian tasavallan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitetun tuen perimiseksi takaisin tuensaajilta.

2. Tuki on perittävä takaisin viipymättä kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti, jos lainsäädäntö mahdollistaa päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon. Takaisinperittäviin summiin on sisällytettävä korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti.

3. Korot, jotka peritään takaisin 2 kohdan nojalla, lasketaan [EY 88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 (EUVL L 140, s. 1) 9 ja 11 artiklassa säädetyllä menetelmällä.

3 artikla

Italian tasavallan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet. Tiedot on ilmoitettava tämän päätöksen liitteenä olevalla kyselylomakkeella.

Italian tasavallan on ensimmäisessä kohdassa mainitussa määräajassa toimitettava asiakirjat, jotka osoittavat, että sääntöjenvastaisia ja yhteismarkkinoille soveltumattomia tukia on alettu periä tuensaajilta takaisin.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.”

14 Komissio totesi 24.1.2007 tekemällään päätöksellä K(2006) 6630 lopullinen yhteismarkkinoille soveltuviksi tuet, jotka Italian tasavalta oli myöntänyt 23.12.2005 annetulla lailla nro 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006) (valtion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion laatimisesta annetuista säännöksistä annettu laki nro 266 (jäljempänä vuoden 2006 talousarviolaki)) mukaisesti sellaisten digisovittimien hankintaan vuonna 2006, joissa käytetään avointa ohjelmointirajapintaa (jäljempänä vuotta 2006 koskeva päätös). Toisin kuin riidanalaisessa päätöksessä, vuotta 2006 koskevassa päätöksessä asianomaiset avustukset katsottiin ”teknologisesti neutraaleiksi”, koska ne voitiin myöntää kaikenlaisia digitaalisia välitysmuotoja (maanpäällinen verkko, kaapeliverkko ja satelliittilähetys) käyttäville digisovittimille sikäli kuin ne ovat vuorovaikutteisia ja yhteentoimivia, mikä tarkoittaa sitä, että on kyse avoimen koodin digisovittimista eikä kaupallisten valmisohjelmien yrityskohtaisista digisovittimista.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

15 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 23.5.2007 jättämällään kannekirjelmällä Mediaset SpA, joka on maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia lähettävä televisioyhtiö, nosti kanteen riidanalaisesta päätöksestä.

16 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 5.9.2007 jättämällään asiakirjalla Sky Italia pyysi saada osallistua tähän oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen komission vaatimuksia. Unionin yleisen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtaja hyväksyi tämän väliintulon 10.1.2008 antamallaan määräyksellä.

17 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 Komissio, jota Sky Italia tukee, vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Kannekirjelmän liitteen A.8 tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

19 Komissio, jota Sky Italia tukee, katsoo, että kannekirjelmän liite A.8, jonka otsikko on ”Lähetystoiminnan ala Italiassa: lyhyt tiivistelmä historiallisesta, lainsäädännöllisestä ja markkinoihin liittyvästä kontekstista” (jäljempänä liite A.8), sekä kaikki tätä koskevat viittaukset on jätettävä tutkimatta ja että unionin yleisen tuomioistuimen ei pidä ottaa huomioon sen sisältöä. Liite A.8 sisältää nimittäin komission mukaan useita tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia väitteitä ja huomautuksia, jotka eivät esiinny kannekirjelmässä. Kyseinen liite ja sitä koskevat viittaukset kannekirjelmässä ovat näin ollen ristiriidassa sen velvollisuuden kanssa, joka vahvistetaan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan 1 kohdassa ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdassa ja jonka mukaan itse kanteessa on mainittava oikeusriidan kohde ja sen tueksi esitetyt kanneperusteet.

20 Kantaja väittää, että kaikkia sen kanteen tueksi esitettyjä kanneperusteita kehitellään kannekirjelmässä, joten perusteella, joka koskee liitteen A.8 ja sitä koskevien viittausten tutkimatta jättämistä ja jonka komissio esittää, ei ole merkitystä eikä perustaa.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

21 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa aluksi, että kannekirjelmässä viitataan viisi kertaa liitteeseen A.8 eli yhtäältä 11 ja 109 kohdassa ja toisaalta alaviitteissä 57, 94 ja 115.

22 Kannekirjelmän 11 kohdan ensimmäisestä viittauksesta on todettava, että tämä viittaus esiintyy toisen otsakkeen, jonka nimi on ”Tosiseikat” ja joka edeltää kolmatta otsaketta, jonka nimi on ”Kumoamisperusteet”, johdantokappaleessa. Tällä viittauksella liitteeseen A.8 pyritään siihen, että unionin yleisellä tuomioistuimella on käytössään selvitys niistä oikeussäännöistä ja siitä markkinoita koskevasta kontekstista, joiden yhteydessä asianomaista toimenpidettä on tutkittava.

23 Näin ollen tämän ensimmäisen viittauksen osalta komissio ei voi moittia kantajaa siitä, että tämä on viitannut liitteeseen A.8.

24 Neljästä viimeisestä viittauksesta, jotka esiintyvät kolmannen otsakkeen, jonka nimi on ”Kumoamisperusteet”, alla, on muistutettava, että vaikka kannekirjelmää voidaan tukea ja täydentää tietyiltä osin viittaamalla sen liitteenä olevien asiakirjojen kohtiin, liitteillä on puhtaasti todistuksellinen ja täydentävä tehtävä (asia T-84/96, Cipeke

v. komissio, tuomio 7.11.1997, Kok., s. II-2081, 34 kohta). Liitteitä ei siis voida käyttää kannekirjelmässä pääpiirteittäin esitetyn kanneperusteen kehittämiseen esittämällä väitteitä tai perusteluita, joita kannekirjelmässä ei ole esitetty. Kantajan on esitettävä kannekirjelmässä täsmälliset väitteet, joista unionin yleistä tuomioistuinta pyydetään lausumaan, sekä vähintään pääpiirteittäin oikeudelliset seikat ja tosiseikat, joihin nämä väitteet perustuvat (asia C-52/90, komissio v. Tanska, tuomio 31.3.1992, Kok., s. I-2187, 17 kohta; asia T-85/92, De Hoe v. komissio, määräys 28.4.1993, Kok., s. II-523, 20 kohta ja asia T-340/03, France Télécom v. komissio, tuomio 30.1.2007, Kok., s. II-107, 167 kohta).

25 Esillä olevassa asiassa unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että neljällä viimeisellä viittauksella pyritään selittämään argumentteja, jotka on esitetty kanneperusteiden tueksi, kuten kantajan kirjelmistä ilmenee.

26 Näin ollen alaviitteessä 57 selitetään väitettä, jonka mukaan ”velvollisuus digitaalisointiin merkitsee maanpäällisen verkon kautta ohjelmia välittäviin televisioyhtiöihin ja kantajaan kohdistuvaa vaatimusta, jota ei aseteta yrityksille, jotka käyttävät muita lähetysmuotoja”.

27 Myös alaviitteessä 94 selitetään väitettä, jonka mukaan ”tuella tasattiin kustannuksia, jotka liittyivät niiden velvoitteiden täytäntöönpanoon, jotka laissa nimenomaisesti asetettiin ja jotka koskivat yksinomaan välitysmuotoa, jossa käytetään maanpäällistä verkkoa”.

28 Viittauksesta 109 kohdassa todetaan lisäksi nimenomaisesti, että ”[liitteestä A.8] ilmenee, että analogista välitystapaa käyttävillä yhtiöillä ei ole ollut minkäänlaista etuoikeutta taajuuksien tai markkinoiden tasolla”.

29 Lopuksi alaviitteessä 115 puolestaan selitetään väitettä, jonka mukaan ”asianomainen toimenpide on oikeasuhteinen, koska se rajoittuu yhteentoimivuudesta ja vuorovaikutteisuudesta aiheutuviin lisäkustannuksiin sekä kantajalle nimenomaisesti aiheutuneisiin kustannuksiin tämän täyttäessä laissa tälle nimenomaisesti asetettuja velvoitteita”.

30 Edellä esitetyistä huomautuksista ilmenee, että toisin kuin komissio väittää, neljällä viimeisellä viittauksella liitteeseen A.8 pyritään tukemaan kantajan kirjelmissä esitettyjä argumentteja. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että kirjelmissään kantaja ei esittänyt tiivistetysti perusteita tai argumentteja, joita se olisi sittemmin kehitellyt liitteessä A.8.

31 Komissio väittää näin ollen virheellisesti, että liite A.8 on jätettävä tutkimatta ja että unionin yleisen tuomioistuimen ei pidä ottaa sitä huomioon. Komission peruste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Kannekirjelmän niiden liitteiden tutkittavaksi ottaminen, joita ei ole käännetty oikeudenkäyntikielelle

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

32 Komissio huomauttaa, että kantaja esitti useat kannekirjelmän liitteet eli liitteet A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 ja A.13 yksinomaan italiaksi, vaikka niihin olisi

pitänyt oheistaa oikeudenkäyntikielelle tehty käännös, kuten työjärjestyksen 35 artiklan 3 kohdassa edellytetään.

33 Kantaja vastaa, että se esittää kannekirjelmän asianomaiset liitteet oikeudenkäyntikielellä työjärjestyksen 35 artiklan mukaisesti, jos unionin yleinen tuomioistuin tätä vaatii.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

34 Työjärjestyksen 35 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa alakohdassa määrätään seuraavaa:

”Oikeudenkäyntikieltä käytetään erityisesti asianosaisten kirjelmissä ja suullisissa lausumissa sekä niiden liiteasiakirjoissa samoin kuin unionin yleisen tuomioistuimen pöytäkirjoissa ja päätöksissä.

Muulla kuin oikeudenkäyntikielellä esitettyihin liiteasiakirjoihin on oheistettava oikeudenkäyntikielelle tehty käännös.

Jos asiakirjat ovat laajoja, käännökset voidaan rajoittaa otteisiin niistä. Unionin yleinen tuomioistuin voi kuitenkin aina, joko omasta aloitteestaan tai asianosaisen pyynnöstä, vaatia laajempaa tai täydellistä käännöstä.”

35 Lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan ohjeiden (EUVL 2007, L 232, s. 1) 7 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa todetaan seuraavaa:

”Jos kirjelmän tai oikeudenkäyntiasiakirjan liitteinä olevien asiakirjojen mukana ei toimiteta käännöstä oikeudenkäyntikielelle, kirjaaja pyytää kyseistä asianosaista toimittamaan niistä käännöksen, mikäli käännös on tarpeen oikeudenkäynnin moitteettoman kulun kannalta.”

36 Esillä olevassa asiassa on ensinnäkin todettava, että komissio ei ole nimenomaisesti pyytänyt, että unionin yleinen tuomioistuin vaatii kantajalta liitteiden A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 ja A.13 käännöstä oikeudenkäyntikielelle. Komissio tyytyi nimittäin sivuhuomautuksena vastineen alaviitteessä 15 huomauttamaan, että kantaja oli esittänyt kannekirjelmän kyseiset liitteet yksinomaan italiaksi eikä niihin ollut oheistettu oikeudenkäyntikielistä käännöstä.

37 Lisäksi toisin kuin komissio väittää, työjärjestyksen määräysten ja kirjaajan ohjeiden tavoitteen valossa on todettava, että jos asianosainen ei tätä pyydä, kirjaajan on pyydettävä käännöstä oikeudenkäyntikielelle ainoastaan, jos tämä on tarpeen oikeudenkäynnin moitteettoman kulun kannalta (ks. vastaavasti T-29/01, Puente Martín v. komissio, tuomio 18.9.2002, Kok. H., s. I-A-157 ja II-833, 40 kohta).

38 Koska esillä olevassa asiassa asianosaiset eivät tätä pyytäneet, unionin yleinen tuomioistuin ei katsonut tarpeelliseksi vaatia liitteiden A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 ja A.13 kääntämistä oikeudenkäyntikielelle seuraavista syistä. Ensinnäkin liitteet A.1–A.4 esitettiin menettelyä koskevina vaatimuksina asianosaisten ja heidän edustajiensa yksilöimiseksi. Toiseksi liitteessä A.7 toistetaan tämän kumoamiskanteen kohteena oleva toimi. Tämä toimi, joka on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä

kyseisen kanteen nostamisen jälkeen, on käännetty unionin kaikille virallisille kielille, joihin tämän asian oikeudenkäyntikieli kuuluu. Kolmanneksi liitteissä A.11, A.12 ja A.13 toistetaan kansallisen oikeuden merkitykselliset säännökset. Lähinnä näitä säännöksiä tarkoitettiin ja jopa lainattiin laajasti riidanalaisen päätöksen seitsemännessä, kuudennessa ja kymmenennessä perustelukappaleessa, minkä vuoksi voidaan olettaa, että tämän päätöksen tekijä kykenee ymmärtämään niiden sisällön.

39 Edellä esitetystä seuraa, että komissio moittii virheellisesti kantajaa siitä, ettei tämä toimittanut oikeudenkäyntikielistä käännöstä liitteistä A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 ja A.13.

Kanneperusteet

40 Kanteensa tueksi kantaja esittää kannekirjelmässä neljä kanneperustetta, joista ensimmäinen koskee EY 87 artiklan 1 kohdan rikkomista, toinen ilmeistä arviointivirhettä ja ilmeistä oikeudellista virhettä sen arvioimisessa, soveltuuko asianomainen toimenpide yhteismarkkinoille EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, kolmas EY 253 artiklan rikkomista ja neljäs [EY 88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 14 artiklan rikkomista sekä luottamuksensuojan periaatteen ja oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista.

41 Suullisessa käsittelyssä kantaja vetosi perusteeseen, joka koski lähinnä sitä, että komissio oli sen mukaan tehnyt ilmeisen arviointivirheen vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 momentin soveltamisalan määrittämisessä.

42 On tarkasteltava tämän viimeisen kanneperusteen tutkittavaksi ottamista ja lausuttava sitten siitä, ovatko kannekirjelmässä esitetyt neljä kanneperustetta perusteltuja.

Ilmeistä arviointivirhettä vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 momentin soveltamisalan määrittämisessä koskevan kanneperusteen tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

43 Kantaja kiisti suullisessa käsittelyssä nimenomaisesti sen, että vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 momentin perusteella satelliitin kautta digitaalisia ohjelmia välittävät televisioyhtiöt eivät voisi hyötyä asianomaisesta toimenpiteestä. Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen kysymykseen, jolla tämä kehotti kantajaa täsmentämään, missä kirjallisen käsittelyn vaiheessa se oli esittänyt tämän väitteen, se vastasi viittaamalla vastauksensa 69 kohtaan ja sitä seuraaviin kohtiin sekä 76 kohtaan.

44 Unionin yleisen tuomioistuimen kehotettua suullisessa käsittelyssä komissiota ja Sky Italiaa reagoimaan tähän kantajan väitteeseen, nämä totesivat, että koska tämä peruste esitettiin myöhään, se on jätettävä tutkimatta.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

45 On muistutettava, että työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 48 artiklan 2 kohdan määräyksistä ilmenee, että kanteessa on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista ja että asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu kirjallisen käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin.

46 Kuten kantajan toteamuksista suullisessa käsittelyssä ilmenee, esillä olevassa asiassa tämä ei esittänyt tätä kanneperustetta kannekirjelmässä vaan vastauksessa. Kantaja ei sitä paitsi väitä, että kyseinen kanneperuste perustuisi oikeudellisiin seikkoihin tai tosiseikkoihin, jotka ovat tulleet esille kirjallisen käsittelyn aikana.

47 Näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen edellä 45 kohdassa tarkoitettujen määräysten mukaisesti kanneperuste, joka koskee ilmeistä arviointivirhettä vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 kohdan soveltamisalan määrittämisessä, on jätettävä tutkimatta.

EY 87 artiklan 1 kohdan rikkomista koskeva ensimmäinen kanneperuste

48 Ensimmäinen kanneperuste koskee EY 87 artiklan 1 kohdan rikkomista, koska komissio katsoi, että asianomainen toimenpide on kyseisessä artiklassa tarkoitettua valtiontukea. Tämä kanneperuste jakautuu neljään osaan, joista ensimmäinen koskee välillisen tuensaajan käsitettä, toinen taloudellisen edun puuttumista, kolmas asianomaisen toimenpiteen valikoivuuden puuttumista ja lopuksi neljäs kilpailun vääristymisen puuttumista.

Taloudellisen edun puuttumista koskeva ensimmäisen kanneperusteen toinen osa

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

49 Kantaja katsoo ensinnäkin, että asianomainen toimenpide ei tuota sille minkäänlaista taloudellista etua, johon kuuluisi esimerkiksi liiketoimintamahdollisuuden luominen. Riidanalaisessa päätöksessä komissio nimittäin väitti kantajan mukaan virheellisesti ja ilman minkäänlaisia todisteita, että tämä toimenpide mahdollisti sen, että televisioyhtiöiden ei tarvinnut vastata kustannuksista, jotka liittyivät digisovittimien tukemiseen, joka on kaupallinen käytäntö, jonka komissio luokitteli kantajan mukaan virheellisesti markkinoilla yleiseksi. Kantajan mukaan tämä väite pitää paikkansa yksinomaan maksutelevision toimijoiden osalta niiden vakaiden sopimussuhteiden vuoksi, jotka nämä luovat tilaajiensa kanssa. Tällaisen vakaan sopimussuhteen puuttuessa maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittävillä televisioyhtiöillä ei kantajan mukaan ole mitään intressiä tukea yhteentoimivuuden mahdollistavien digisovittimien hankintaa. Ne nimittäin saattavat tällöin itsensä alttiiksi vapaamatkustajuuden vaaralle, koska niiden kilpailijat hyötyvät yhtä paljon avustuksesta.

Asianomainen toimenpide hyödyttää kantajan mukaan pikemminkin kuluttajia, jotka kykenevät hankkimaan avoimen teknologian digisovittimia.

50 Kantaja väittää toiseksi, että asianomainen toimenpide ei ole hyödyttänyt sitä millään tavalla, kun on kyse suuremmasta markkinaosuudesta maksutelevisiomarkkinoilla tai yleisön luomisesta. Se kiistää tässä yhteydessä, että asianomainen toimenpide olisi mahdollistanut sen, että se saattoi luoda yleisön maksutelevisiolle tai päästä maksutelevisiomarkkinoille vähäisin kustannuksin. Ensinnäkin lähetettyjen ohjelmien laatu ja ominaisuudet määrittävät sen mukaan kuluttajien mieltymykset, ei digisovittimen hinta. Seuraavaksi asianomaisen toimenpiteen luomat edut hyödyttivät kaikkia maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittäviä toimijoita jopa potentiaaliset toimijat mukaan lukien. Kantaja toteaa lopuksi, että asianomaisella toimenpiteellä varmistettiin ja taattiin se, että yleinen ja maksuton analoginen televisio oli edelleen kaikkien saatavilla digitelevisioon siirtymisen aikana.

51 Komissio ei lisäksi kantajan mukaan ottanut huomioon investointeja, joihin kantaja oli sitoutunut digitalisointia silmällä pitäen ja myös maksutelevisiopalvelujen aloituskustannusten kattamiseksi. Kantaja väittää myös, että komission mainitsemat edut olisivat voineet hyödyttää mitä tahansa maksutelevision maanpäällisen verkon kautta ohjelmia lähettävää televisioyhtiötä ja muun muassa tulevia kilpailijoita markkinoilla ja että tämä vaikutus kuuluu luontaisesti kaikkiin toimenpiteisiin digitelevision hyväksi teknologisesti kaikkein neutraalein toiminta mukaan lukien.

52 Kantaja väittää kolmanneksi, että avustus vastaa yhteentoimivien ja vuorovaikutteisten digisovittimien lisäkustannuksia, minkä komissio sen mukaan sitä paitsi myönsi riidanalaisen päätöksen 85 perustelukappaleessa.

53 Kantaja väittää, että Sky Italian esittämät argumentit, jotka koskevat sen väitetysti saamia etuja eli ”riskitöntä” pääsyä uusille markkinoille, kaupallista tukea viranomaisilta sekä pääoman saantia alhaisemmin kustannuksin, on jätettävä tutkimatta tai ne on ainakin hylättävä perusteettomina.

54 Komissio, jota Sky Italia tukee, vaatii, että kanneperusteen tämä osa hylätään.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

55 Aluksi ja sen ratkaisemiseksi, ovatko ensimmäisen kanneperusteen toinen osa sekä kyseisen kanneperusteen kolme muuta osaa perusteltuja, on tutkittava vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 momentin ja vuoden 2005 talousarviolain 1 §:n 211 momentin soveltamisalaa, jotta voidaan määrittää, voiko asianomainen toimenpide hyödyttää sekä maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittävää järjestelmää että satelliitin kautta ohjelmia välittävää järjestelmää.

56 Tästä on todettava, että vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen perusteella valtio maksoi 150 euron avustuksen (joka alennettiin 70 euroon vuoden 2005 talousarviolaissa) jokaiselle vuonna 2004 televisioluvan maksaneelle radio- ja televisiolähetyspalvelujen käyttäjälle, joka osti tai vuokrasi laitteen, jolla voitiin vapaasti vastaanottaa maanpäällisen verkon kautta lähetettävää digitaalista televisiosignaalia ja siihen liittyviä interaktiivisia palveluja ilman, että siitä aiheutui käyttäjälle ja sisällöntuottajalle kustannuksia.

57 Edellä mainituista säännöksistä on todettava, kuten komissio perustellusti katsoi riidanalaisen päätöksen seitsemännessä perustelukappaleessa, että asianomaisesta toimenpiteestä oli mahdollista hyötyä vain tiettyjen kumulatiivisten edellytysten täyttyessä, ja näihin kuului muun muassa sellaisen laitteen ostaminen tai vuokraaminen, joka mahdollisti digitaalisten televisiosignaalien vastaanottamisen maanpäällisen verkon kautta.

58 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa lisäksi, että kannekirjelmän 122 kohdassa kantaja moitti nimenomaisesti komissiota kahden sellaisen päätöksen eli riidanalaisen päätöksen ja vuotta 2006 koskevan päätöksen tekemisestä, jotka ovat ristiriitaisia sen osalta, soveltuvatko asianomainen toimenpide ja vuoden 2006 talousarviolaissa säädetty toimenpide yhteismarkkinoille, vaikka tosiseikat kummassakin asiayhteydessä vastasivat pääosin toisiaan. Tämän väitteen tueksi se esittää, että ainoa syy, miksi komission päätelmä, joka koskee yhteismarkkinoille soveltumattomuutta ja jonka tämä teki riidanalaisessa päätöksessä, kumottiin sittemmin vuotta 2006 koskevassa päätöksessä, perustuu siihen, että Italian lainsäätäjä lisäsi lakiin sanoja, joilla pyritään nimenomaisesti satelliitin kautta ohjelmia välittävien televisioyhtiöiden sisällyttämiseen siihen.

59 Kannekirjelmän 122 kohdasta ilmenee näin ollen, että kantaja ei kiistä sitä, että lainsäätäjä katsoi lopulta tarpeelliseksi vuoden 2006 talousarviolain antamisen aikana sisällyttää nimenomaisesti satelliitin kautta ohjelmia välittävät televisioyhtiöt säännöksiin, joissa määriteltiin asianomaisen toimenpiteen soveltamisala.

60 Edellä esitetystä ilmenee, että asianomainen toimenpide ei ilmiselvästi voinut hyödyttää kuluttajaa, joka päätti ostaa tai vuokrata laitteen, joka mahdollisti yksinomaan satelliittivälitteisten digitaalisten televisiosignaalien vastaanottamisen. Kyseinen toimenpide ei näin ollen vastannut teknologisen neutraalisuuden vaatimukseen, jonka komissio asetti, kun oli kyse digitaalitelevisiomarkkinoita koskevista tukitoimenpiteistä.

61 Ensisijaisesti on todettava, että toisin kuin kantaja väittää, kysymys siitä, olisivatko televisioyhtiöt välttämättä rahoittaneet sovittimien hankinnan, jos asianomaista toimenpidettä ei olisi ollut, on merkityksetön arvioitaessa sitä, voidaanko kyseinen toimenpide luokitella valtiontueksi.

62 Tämän osalta merkitystä on nimittäin sillä, onko sovittimien tukeminen hyödyttänyt kantajan kaltaisia maanpäällisen verkon kautta ohjelmia välittäviä televisioyhtiöitä. Tästä on todettava, että riidanalaisen päätöksen 82–95 perustelukappaleessa komissio esitti yksityiskohtaisesti kaikki syyt, joiden vuoksi asianomainen toimenpide hyödyttää sen mukaan taloudellisesti maanpäällisen verkon kautta ohjelmia välittäviä televisioyhtiöitä. Tästä se huomautti erityisesti ja perustellusti, että yleisön kehittyminen on olennainen osa televisio-ohjelmien lähettäjien kaupallista toimintaa. Unionin yleinen tuomioistuin toteaa myös, että komissio esitti syyt, joiden vuoksi se katsoi perustellusti, että asianomainen tukitoimenpide yhtäältä kannusti kuluttajia siirtymään analogisesta lähetystavasta maanpäälliseen digitaalisen lähetystapaan ja rajoitti samalla kustannuksia, joista maanpäällisen verkon kautta ohjelmia välittävien televisioyhtiöiden olisi pitänyt vastata, ja toisaalta mahdollisti sen, että nämä samat yhtiöt vakiinnuttivat olemassa olleen asemansa markkinoilla, kun oli kyse tavaramerkin imagosta ja asiakaskunnan saamisesta niille uskolliseksi, uusiin kilpailijoihin nähden.

63 Samasta syystä on hylättävä kantajan väite, jonka mukaan maanpäällisen verkon kautta ohjelmia välittävillä televisioyhtiöillä ei olisi ollut mitään intressiä tukea sovittimia, koska ne olisivat saattaneet itsensä alttiiksi vapaamatkustajuuden vaaralle, koska niiden kilpailijat olisivat hyötyneet yhtä lailla avustuksesta. Missään tapauksessa se, että kantaja jakaa tukeen perustuvan edun muiden televisioyhtiöiden kanssa, ei poista asianomaiselta toimenpiteeltä sen luonnetta etuna, jonka kantaja saa.

64 Myöskään se, että asianomainen toimenpide hyödyttää huomattavasti kuluttajia, koska se tuo kehittyneempien sovittimien hinnan perussovittimien tasolle, ei vaikuta mitenkään siihen, että asianomainen toimenpide on myös etu maanpäällisen

verkon kautta ohjelmia välittäville televisioyhtiöille ja kaapeliverkkoa käyttäville televisioyhtiöille.

65 Argumentista, jonka mukaan lähetettyjen ohjelmien ominaisuudet eivätkä sovittimen hinta ratkaisevat televisionkatsojien valinnan, unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että vaikka nämä ominaisuudet voivat vaikuttaa katsojien valintaan, on kuitenkin niin, että sovittimen hinta on ratkaiseva tekijä, jonka katsoja ottaa huomioon valintansa tekemiseksi. Esillä olevassa asiassa suoraan kuluttajille myönnetty avustus merkitsi automaattisesti sellaisen laitteen osto- tai vuokraushinnan laskua, joka mahdollisti maanpäällistä verkkoa käyttävien digitaalisten televisiosignaalien vastaanottamisen. Tällainen hinnanalennus voi vaikuttaa sellaisten kuluttajien valintaan, jotka kiinnittävät huomiota kustannuksiin.

66 Argumentista, jonka mukaan asianomainen toimenpide takaa sen, että yleinen ja maksuton analoginen televisio oli edelleen saatavilla digitalisoinnin yhteydessä, on todettava, että tällä seikalla ei voida asettaa kyseenalaiseksi asianomaisen toimenpiteen luokittelua EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Tällainen seikka voi enintään olla tekijä, joka on otettava huomioon tutkittaessa asianomaisen toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille EY 87 artiklan 3 kohdan puitteissa.

67 Samasta syystä on hylättävä kantajan väite, jonka mukaan tuki oli tarpeen, koska tavanomaisissa elinkeinon harjoittamisen olosuhteissa se ei vastaisi vapaaehtoisesti yhteentoimivien sovittimien hankkimisen edellyttämistä lisäkustannuksista.

68 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että tarvitsematta lausua Sky Italian esittämien argumenttien tutkittavaksi ottamisesta ja siitä, ovatko ne perusteltuja, komissio katsoi

perustellusti, että asianomainen toimenpide mahdollisti sen, että maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittävät televisioyhtiöt ja kaapeliverkkoa käyttävät televisioyhtiöt, joihin kantaja kuuluu, saivat EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun edun satelliitin kautta ohjelmia välittäviin televisioyhtiöihin nähden ja että näin ollen ensimmäisen kanneperusteen toinen osa on hylättävä perusteettomana.

Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee välillistä hyötyä

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

69 Kantaja väittää, että komissio katsoi virheellisesti asiassa C-156/98, Saksa vastaan komissio, 19.9.2000 annettuun tuomioon (Kok., s. I-6857) ja asiassa C-382/99, Alankomaat vastaan komissio, 13.6.2002 annettuun tuomioon (Kok., s. I-5163) tukeutuen, että asianomainen toimenpide, josta hyötyvät suoraan loppukuluttajat, merkitsee EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua etua, josta tietyt toimijat hyötyvät välillisesti.

70 Kantaja väittää ensiksi, että näillä kahdella tuomiolla ei ole merkitystä esillä olevassa asiassa. Välillisten tuensaajien kohtalon on nimittäin oltava erilainen, koska suoran hyödyn saavat yksittäiset kuluttajat pikemminkin kuin yritykset. Koska suorat ja ensisijaiset asianomaisesta toimenpiteestä hyötyjät eivät harjoita taloudellista toimintaa, kyseinen toimenpide suljetaan sen mukaan heti EY 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle.

71 Kantaja väittää toiseksi, että syy, jonka vuoksi komissio päätti omavaltaisesti rajoittaa välillisten tuensaajien käsitettä siten, että siihen kuuluivat yksinomaan maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittävät televisioyhtiöt ja kaapeliverkkoa käyttävät televisioyhtiöt, jotka tarjoavat maksutelevisiopalveluja, ei ole selvä. Se väittää erityisesti, että maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittävät televisioyhtiöt ja kaapeliverkkoa käyttävät televisioyhtiöt yleisesti voivat myös hyötyä välillisesti asianomaisesta toimenpiteestä. Kantaja väittää myös, että komissio poisti omavaltaisesti digisovittimien valmistajat asianomaisesta toimenpiteestä hyötyneiden joukosta.

72 Vastauksessaan kantaja täsmensi, että se ei kiistä mahdollisuutta siitä, että valtiontuella voi olla välillisiä tuensaajia, mutta se kiistää välillisen tuensaajan käsitteen soveltamisedellytysten täytäntöönpanon riidanalaisessa päätöksessä.

73 Komissio väittää ensiksi, että EY 87 artiklan 1 kohta ei sisällä vaatimusta, joka koskee tuen myöntämistapaa. Toiseksi EY 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan määräykset olisivat sen mukaan täysin tarpeettomia, jos ensisijaisesti kuluttajille myönnettyjä tukia ei voitaisi milloinkaan pitää EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina valtiontukina, kuten kantaja väittää. Kolmanneksi kantajan näkökulma on komission mukaan ristiriidassa edellä 69 kohdassa mainitussa asiassa Alankomaat vastaan komissio annetun tuomion kanssa, jonka mukaan sekä suoraa että välillistä tuensaajaa voidaan pitää EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiontuen saajana. Komissio väittää neljänneksi, että jos olisi hyväksyttävä kantajan päättely, jonka mukaan kuluttajille myönnetty tuki ei voi milloinkaan olla valtiontukea, valtiontukea koskevia sääntöjä voitaisiin helposti kiertää myöntämällä kuluttajille avustuksia, joiden edellytyksenä on nimenomaisten tavaroiden tai palvelujen hankinta. Komissio kiistää viidenneksi kantajan väitteen, jonka mukaan se olisi päättänyt omavaltaisesti rajoittaa välillisten tuensaajien käsitettä ja keskittyä yksinomaan maanpäällisen verkon kautta ohjelmia välittäviin televisioyhtiöihin ja kaapeliverkkoa käyttäviin televisioyhtiöihin, jotka tarjoavat maksutelevisiopalveluja.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

74 Asianosaiset ovat yksimielisiä siitä, että asianomainen toimenpide ei hyödytä suoraan kantajan kaltaisia digitelevisiomarkkinoiden toimijoita.

75 On kuitenkin muistettava, että EY 87 artiklassa kielletään valtion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki siitä riippumatta, onko tukiin liittyvät edut myönnetty suoraan vai välillisesti. Oikeuskäytännössä on näin hyväksytty se, että tietyille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, joiden ei välttämättä tarvitse olla yrityksiä, suoraan myönnettyä etua voidaan pitää välillisenä etuna ja näin ollen valtiontukena muille luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille, jotka ovat yrityksiä (asia T-424/05, Italia v. komissio, tuomio 4.3.2009, 108 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

76 Kantajan väite, jonka mukaan kuluttajille myönnettyä avustusta ei voida pitää valtiontukena sellaisten toimijoiden hyväksi, jotka tarjoavat kulutustavaroita tai -palveluja, on myös ristiriidassa EY 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan kanssa, jonka mukaan yhteismarkkinoille soveltuu yksittäisille kuluttajille myönnettävä sosiaalinen tuki, joka myönnetään harjoittamatta syrjintää tuotteiden alkuperän perusteella. Kuten komissio väittää, on niin, että jos kantajan näkemys hyväksyttäisiin, tämä määräys olisi tarpeeton.

77 Lopuksi kantajan moite, joka koskee niiden perustelujen epäselvyyttä, joiden vuoksi komissio sen mukaan rajoitti välillisten tuensaajien käsitteen maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittäviin televisioyhtiöihin ja kaapeliverkkoa käyttäviin televisioyhtiöihin, jotka tarjoavat maksutelevisiopalveluja, on hylättävä tehottomana. Jos oletetaan, kuten kantaja väittää, että komission olisi pitänyt katsoa, että kaikki maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittävät televisioyhtiöt

ja kaapeliverkkoa käyttävät televisioyhtiöt voivat hyötyä välillisesti asianomaisesta toimenpiteestä, on todettava, että tämä ei muuta mitenkään sitä, kuten edellä 55–60 kohdassa todettiin, että asianomainen toimenpide ei voinut hyödyttää satelliitin kautta ohjelmia välittäviä televisioyhtiöitä.

78 Samasta syystä on hylättävä tehottomana väite, jonka mukaan komissio poisti omavaltaisesti digisovittimien valmistajat asianomaisesta toimenpiteestä hyötyneiden joukosta.

79 Edellä esitetystä seuraa, että komissio katsoi perustellusti, että kantaja hyötyi asianomaisesta toimenpiteestä välillisesti. Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa, joka koskee sitä, että asianomainen toimenpide ei ole valikoiva

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

80 Kantaja väittää, että komissio teki oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että asianomainen toimenpide on valikoiva, koska sen väitetään olevan luonteeltaan syrjivä. Kantajan mukaan komissio sekoitti keskenään valikoivuuden käsitteen ja väitetyn syrjinnän, joten se ei osoittanut asianmukaisesti, että valikoivuutta koskeva kriteeri täyttyi.

81 Komissio toteaa, että kantajan tämä väite ei perustu minkäänlaiseen näyttöön. Sen edun valikoivuuden, joka asianomaisella toimenpiteellä myönnetään maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittäville televisioyhtiöille sekä kaapeliverkkoa

käyttäville televisioyhtiöille, jotka tarjoavat maksutelevisiopalveluja, osoittaa se, ettei yksikään muu yritys eivätkä erityisesti satelliitin kautta ohjelmia välittävät televisioyhtiöt hyödy siitä. Ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa on näin ollen komission mukaan myös perusteeton.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

82 Aluksi on todettava, että suullisessa käsittelyssä vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen, jossa kantajaa kehotettiin selventämään argumentteja, jotka oli esitetty ensimmäisen kanneperusteen kolmannen osan tueksi, tämä totesi, että toisin kuin valikoivuutta, joka on olennainen tekijä toimenpiteen luokittelemisessa EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi, syrjintää ei mainita kyseisessä artiklassa. Kantaja lisäsi, että komissio sekoitti keskenään syrjinnän ja valikoivuuden ja että kun se väitti, että syrjintää oli tapahtunut, se ei ollut teknologian kannalta neutraali.

83 On muistutettava, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kanteessa on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista. Oikeuskäytännön mukaan näiden mainintojen on oltava riittävän selkeitä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tarvittaessa ratkaista kanteen tukeutumatta muihin tietoihin (asia T-387/94, Asia Motor France ym. v. komissio, tuomio 18.9.1996, Kok., s. II-961, 106 kohta ja asia T-113/96, Dubois et Fils v. neuvosto ja komissio, tuomio 29.1.1998, Kok., s. II-125, 29 kohta). Oikeusvarmuuden ja hyvän lainkäytön takaamiseksi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kantaja perustaa kanteensa, käyvät ilmi ainakin pääpiirteittäin itse kannekirjelmästä, kunhan ne on esitetty johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi (ks. vastaavasti asia T-110/98, RJB Mining v. komissio,

määräys 25.7.2000, Kok., s. II-2971, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja asia T-195/00, Travelex Global and Financial Services ja Interpayment Services v. komissio, tuomio 10.4.2003, Kok., s. II-1677, 26 kohta).

84 Esillä olevassa asiassa kantajan ensimmäisen kanneperusteen kolmannen osan tueksi sekä kirjelmissään että suullisessa käsittelyssä esittämät argumentit eivät vastaa työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdassa asetettuihin selvyyttä ja täsmällisyyttä koskeviin vaatimuksiin. Kantaja ei nimittäin missään vaiheessa selitä, miten se, että tukea sovelletaan syrjivästi siten, että siitä hyötyvät vain tietyt yritysryhmät, kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi asianomaisen toimenpiteen osalta edellä 57 ja 60 kohdassa, ei mahdollista sitä, että voitaisiin katsoa, että se on EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla valikoiva.

85 Ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Ensimmäisen kanneperusteen neljäs osa, joka koskee kilpailun vääristymisen puuttumista

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

86 Kantaja väittää ensinnäkin, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen, kun se katsoi, että asianomainen toimenpide vääristää sääntöjenvastaisesti kilpailua yhteismarkkinoilla.

87 Kantaja väittää ensiksi, että kaikki satelliitin kautta ohjelmia välittävät televisioyhtiöt – Sky Italia mukaan lukien hyötyivät myös avustuksesta tarjoamalla ”hybridisovittimia” eli sovittimia, jotka ovat samanaikaisesti terrestiaali- ja satelliittisovittimia. Näin ollen avustus kattoi sen mukaan lisäkustannukset, jotka liittyivät tarvittavan teknologian sisällyttämiseen maanpäällisen verkon kautta välitettävien televisiolähetysten vastaanottamiseksi. Joka tapauksessa se, että Sky Italian tulos asianomaisilla markkinoilla pysyi erinomaisena, osoittaa kantajan mukaan, että avustukset eivät vaikuttaneet konkreettisesti sen tilanteeseen.

88 Toiseksi kilpailun vääristymisen puuttumista arvioitaessa on otettava huomioon se, että arvonlisäverokanta, jota sovelletaan satelliittilähetysjärjestelmiin, on terrestiaalilähetysjärjestelmiin sovellettavaa kantaa alhaisempi. Asianomaisella toimenpiteellä kompensoidaan näin ollen taloudellista etua, joka edellisille annetaan soveltamalla niihin alhaisempaa arvonlisäverokantaa. Tämän argumentin tukemiseksi kantaja viittaa kanteluun, joka koski yhteisön oikeuden loukkaamista, ja toiseen kanteluun, joka koski valtiontukea, ja jotka jätettiin komissiolle 13.3.2007. Kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta jättämään tutkimatta Sky Italian esittämän oikeudenkäyntiväitteen, joka liittyy argumenttiin, joka koskee verotuksellista etua, jonka satelliitin kautta ohjelmia välittävät televisioyhtiöt sen mukaan saavat, koska komissio, jonka vaatimuksia Sky Italia tukee väliintulijana, ei esittänyt itse tätä väitettä.

89 Kantaja väittää kolmanneksi, että kun asianomaisella toimenpiteellä asetettiin kilpailupainetta satelliittijärjestelmään, sillä päinvastoin mahdollistettiin kilpailun kehittyminen. Lisäksi asianomainen toimenpide mahdollistaa sen mukaan sen, että kuluttajat saavat samaan hintaan digisovittimen, joka mahdollistaa paljon runsaamman ohjelmatarjonnan. Lopuksi patentoitujen teknologioiden poissulkeminen kuuluu luontaisesti yhteisen edun mukaiseen tavoitteeseen, jolla pyritään suosimaan avoimia normeja, eikä se vääristä kilpailua. Ainoa kilpailun vääristyminen satelliittijärjestelmien ja terrestiaalijärjestelmien välillä on kantajan mukaan vääristyminen, joka asettaa maanpäällisen verkon kautta ohjelmia välittävät televisioyhtiöt heikompaan asemaan, koska Sky Italia on päättänyt evätä kolmansilta pääsyn koodausteknologiaansa.

90 Kantaja moittii neljänneksi komissiota siitä, että tämä teki kaksi päätöstä eli riidanalaisen päätöksen ja vuotta 2006 koskevan päätöksen, jotka ovat ristiriitaisia sen osalta, soveltuvatko asianomainen toimenpide ja vuoden 2006 talousarviolaissa säädetty toimenpide yhteismarkkinoille, vaikka tosiseikat kummassakin asiayhteydessä vastasivat pääosin toisiaan. Tämän väitteen tueksi se esittää, että ainoa syy, miksi komission päätelmä, joka koskee yhteismarkkinoille soveltumattomuutta ja jonka tämä teki riidanalaisessa päätöksessä, kumottiin sittemmin vuotta 2006 koskevassa päätöksessä, perustuu siihen, että Italian lainsäätäjä lisäsi lakiin sanoja, joilla pyritään nimenomaisesti satelliitin kautta ohjelmia välittävien televisioyhtiöiden sisällyttämiseen siihen.

91 Viidenneksi vastausvaiheessa kantaja tukeutui 25.9.2007 tehtyyn komission päätökseen K(2007) 4286 lopullinen, joka koskee valtiontukea (N 103/2007) digisovittimien hankintaan ja antennien mukauttamiseen Sorian maakunnassa (jäljempänä Soria-päätös), ja moitti myös komissiota siitä, että tämä oli tehnyt riidanalaisen päätöksen omavaltaisesti. Se nimittäin huomautti, että Soria-päätöksen 16 perustelukappaleessa komissio totesi suunnitellun toimenpiteen yhteismarkkinoille soveltuvaksi, koska teknologinen neutraliteetti säilytettiin, sillä ”tuetut sovittimet voivat mahdollistaa televisio- ja radiolähetyssignaalien vastaanottamisen paitsi maanpäällistä radioverkkoa pitkin jaettavan digitelevisioteknologian (DTT) välityksellä myös kaapelin, satelliitin ja/tai internetin välityksellä”. Kantaja väittää, että Soria-päätöksessä tarkoitetun toimenpiteen mukaan siitä saatava hyöty edellytti sitä, että DTT-sovittimet olivat vuorovaikutteisia ja yhteentoimivia, joten ne saattoivat vastaanottaa myös muiden järjestelmien signaaleja, samalla tavoin kuin esillä olevassa asiassa.

92 Toiseksi asianomaisella toimenpiteellä ei kantajan mukaan loukata eri digitelevisioyhtiöiden välisen yhdenvertaisen kohtelun periaatetta. Digijärjestelmien välinen erilainen kohtelu on sen mukaan nimittäin perusteltavissa sillä, että ne ovat eri tilanteissa. Tämän periaatteen mahdollinen loukkaaminen on sen mukaan joka tapauksessa objektiivisesti perusteltavissa, kun otetaan huomioon asianomaisten markkinoiden tosiasialliset olosuhteet kyseisenä ajanjaksona sekä avoimien normien käytön edistäminen. Kantajan mukaan satelliittijärjestelmää ei nimenomaisesti otettu toimenpiteen soveltamisalaan, koska tämäntyyppistä avoimeen normiin perustuvaa tarjontaa tai pienintäkään mahdollisuutta sellaisen syntymisestä sinä lyhyenä ajanjaksona, jona asianomaista toimenpidettä sovellettiin, ei ollut. Kantaja väittää myös, että

satelliittitelevisiomarkkinoita luonnehti yhden yrityksen eli Sky Italian olemassaolo, ja sillä oli tosiasiallinen monopoli ja se kykeni estämään markkinoille pääsyn. Se huomauttaa lopuksi, että kaikkien yhteentoimivien digisovittimien tukemisen mahdollistamiseksi vuoden 2006 talousarviolailla tehdyn muutoksen jälkeen Sky Italialla ei ollut hallussaan sovittimia, jotka voivat hyötyä avustuksesta.

93 Kantaja väittää kolmanneksi, että koska riidanalaisessa päätöksessä ei vastata selvästi kysymykseen siitä, liittyikö ongelma, jonka vuoksi asianomainen toimenpide oli yhteismarkkinoille soveltumaton, teknologian neutraalisuuteen vai väitettyyn markkinoille pääsyyn alhaisemmin kustannuksin, komissio loukkasi oikeusvarmuuden periaatetta. Tämän väitteensä tueksi kantaja viittaa neljännessä kanneperusteessa esittämiinsä perusteluihin.

94 Komissio, jota Sky Italia tukee, väittää ensiksi, että kantaja ei esitä näyttöä ilmeisestä arviointivirheestä, johon se väittää komission syyllistyneen, kun se katsoi, että asianomainen toimenpide vääristää kilpailua, koska se suosii maanpäällisen verkon kautta digitaalisia ohjelmia välittäviä televisioyhtiöitä. Komissio katsoo toiseksi, että kantaja väittää virheellisesti, että erilainen kohtelu digijärjestelmien välillä on perusteltua, koska ne ovat erilaisessa tilanteessa. Sen mukaan kantaja vetosi niin ikään virheellisesti siihen, että avoimeen normiin perustuvaa satelliittitarjontaa ei ollut olemassa, kun asianomainen toimenpide toteutettiin. Komissio väittää kolmanneksi, että se totesi riidanalaisessa päätöksessä asianomaisen toimenpiteen yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, koska se ei ole teknologisen neutraalisuuden periaatteen mukainen. Se väittää näin ollen vahvistaneensa vakiintuneen kantansa, jonka mukaan digitalisointiin myönnetyn valtiontuen soveltuvuus yhteismarkkinoille edellyttää teknologisen neutraalisuuden periaatteen noudattamista.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

95 Ensinnäkin argumentista, jonka mukaan asianomainen toimenpide saattoi hyödyttää Sky Italiaa, jos tämä tarjosi ”hybridisovittimia”, on todettava, että tällainen argumentti korostaa kyseisen toimenpiteen valikoivuutta. Se, että Sky Italian kaltaiset satelliitin kautta ohjelmia välittävät televisioyhtiöt antoivat käyttöön ”hybridisovittimia”, merkitsi lisäkustannuksia, jotka siirtyivät myyntihintoihin kuluttajille ja jotka tasattiin parhaassa tapauksessa asianomaisella toimenpiteellä, josta nämä jälkimmäiset hyötyivät. Satelliitin kautta ohjelmia välittävät televisioyhtiöt olivat näin ollen edullisemmassa asemassa maanpäällisen verkon kautta ohjelmia välittäviin televisioyhtiöihin ja kaapeliverkkoa käyttäviin televisioyhtiöihin nähden, koska nämä jälkimmäiset eivät siirtäneet minkäänlaisia lisäkustannuksia tästä toimenpiteestä hyötyville kuluttajille myytävien sovittimien hintoihin. Tämä argumentti on näin ollen hylättävä perusteettomana.

96 Lisäksi se, että vuoden 2006 talousarvisolaissa käyttöön otettujen muutosten, joilla pyrittiin kaikkien yhteentoimivien sovittimien tukemisen, jälkeen Sky Italia ei hylännyt patentoitua teknologiaa hyväksikäyttäviä digisovittimia sellaisten sovittimien hyväksi, jotka voivat saada tukea, on merkityksetöntä. Kuten komissio totesi riidanalaisen päätöksen 110 perustelukappaleessa, ei voida sulkea pois sitä, että kyseessä on strategia, jonka taustalla voi olla useita tekijöitä, esimerkiksi yhtiön aikaisemmin toteuttamat investoinnit ja päätös odottaa komission päätöstä uuden järjestelyn soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

97 Toiseksi argumentista, jonka mukaan kilpailupaineen aiheuttaminen satelliittijärjestelmälle olisi luonut enemmän kilpailua, unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että tämän taustalla olevalla päättelyllä kantaja myöntää, että terrestiaali- ja satelliittijärjestelmien välillä on kilpailua ja että asianomainen toimenpide vaikuttaa tähän kilpailuun.

98 Lisäksi kantajan argumenteista, jotka koskevat eri seikkoja, jotka sen mukaan vääristävät kilpailua satelliittijärjestelmän hyväksi, on todettava, että tällaisilla argumenteilla ei ole merkitystä arvioitaessa sitä, vääristääkö tai uhkaako asianomainen toimenpide puolestaan vääristää kilpailua asianomaisilla markkinoilla.

99 Kolmanneksi kantajan väite, jonka mukaan tosiseikat riidanalaisen päätöksen ja vuotta 2006 koskevan päätöksen asiayhteydessä vastasivat pääosin toisiaan, on ilmeisen virheellinen. Kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi edellä 57 ja 60 kohdassa, satelliittisovittimet oli suljettu asianomaisen toimenpiteen soveltamisalan ulkopuolelle. Kuten kannekirjelmän 122 kohdasta ilmenee, vuoden 2006 talousarviolakia sovellettiin puolestaan myös satelliittisovittimiin.

100 Neljänneksi argumentista, joka koskee riidanalaisen päätöksen omavaltaisuutta verrattuna Soria-päätökseen ja jonka mukaan tässä jälkimmäisessä päätöksessä tarkoitetun toimenpiteen soveltamisedellytykset olivat samat kuin asianomaisen toimenpiteen soveltamisedellytykset, unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että se ei voi menestyä.

101 Komission Soria-päätöksen 16 perustelukappaleessa hyväksymä sanamuoto, johon viitattiin edellä 91 kohdassa, voi toki saada kantajan erehtymään kyseisessä päätöksessä tarkoitetun toimenpiteen soveltamisalasta.

102 On kuitenkin todettava, kuten komissio tuo esille, että sekä Soria-päätöksen 58 perustelukappaleen sanamuoto että vastaukseen liitetyn kirjeen sisältö mahdollistavat kaiken tätä koskevan epäselvyyden poistamisen.

103 Kuten Soria-päätöksen 58 perustelukappaleesta ilmenee, komissio nimittäin totesi nimenomaisesti, että tässä päätöksessä tarkoitettu toimenpide mahdollisti sen, että

kuluttajat saattoivat hankkia minkätyyppisen digisovittimen tahansa sellaisen avustuksen ansiosta, joka ei riippunut teknologisesta järjestelmästä (terrestiaalinen, kaapeli, satelliitti tai laajakaistainternet), jota kuluttaja päätti käyttää. Se katsoi näin ollen nimenomaisesti, että kyseinen toimenpide oli teknologisen neutraalisuuden periaatteen mukainen.

104 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa myös, kuten komissio tuo esille kantajan tätä kiistämättä, että komissio varmisti ennen Soria-päätöksen tekemistä, että tarkoitettu toimenpide oli teknologisen neutraalisuuden kriteerin mukainen. Näin ollen vastauksen liitteenä toimitetusta kirjeestä ilmenee, että vastauksena komission tämän suuntaiseen pyyntöön Espanjan viranomaiset vahvistivat 23.7.2007 päivätyllä kirjeellä nimenomaisesti, että lähetystyyppi ei kuulunut avustuksen myöntämiskriteereihin, joten ”avustusta oli mahdollista myöntää sellaisia digisovittimia varten, joita käytetään maanpäällisiin digitelevisiolähetyksiin, kaapelilähetyksiin tai satelliittilähetyksiin – –”.

105 Edellä esitetyn valossa on katsottava, että toisin kuin asianomainen toimenpide, Soria-päätöksessä tarkoitettu toimenpide saattoi hyödyttää kaikkia digitelevisiolähetysteknologioita. Riidanalaisen päätöksen ja Soria-päätöksen taustalla olevat tosiseikat ovat näin ollen ilmeisen erilaiset, joten kantaja ei voi pyrkiä vertailemaan komission kyseisissä päätöksissä tekemiä päätelmiä väittääkseen, että edellinen päätös oli omavaltainen. Riidanalaisen päätöksen omavaltaisuutta Soria-päätöksen valossa koskeva argumentti on näin ollen hylättävä perusteettomana.

106 Viidenneksi argumentista, joka koskee yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamatta jättämistä digitelevisioyhtiöiden välillä ja sitä, että mahdollinen loukkaus olisi joka tapauksessa objektiivisesti perusteltavissa, on todettava seuraavaa.

107 Yhtäältä kantajan väitteestä, jonka mukaan satelliittijärjestelmää ei nimenomaisesti otettu asianomaisen toimenpiteen soveltamisalaan juuri siksi, että tämäntyyppistä avoimeen normiin perustuvaa tarjontaa tai pienintäkään mahdollisuutta sellaisen

syntymisestä sinä lyhyenä ajanjaksona, jona asianomaista toimenpidettä sovellettiin, ei ollut, on todettava, kuten komissio tuo esille riidanalaisen päätöksen 164 perustelukappaleessa kantajan tätä kiistämättä, että komissio totesi, että Sky Italia alkoi siirtyä ”suljettujen” normien teknologiaan vasta vuonna 2004 ja vuoden 2005 ensimmäisiin kuukausiin saakka. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo näin ollen, että komissio päätteli tästä perustellusti riidanalaisen päätöksen samassa perustelukappaleessa, että Sky Italia olisi voinut valita toisin, jos asianomainen toimenpide olisi koskenut myös satelliittijärjestelmää.

108 Toisaalta kantajan väitteestä, jonka mukaan satelliittitelevisiomarkkinoita luonnehti yhden yrityksen eli Sky Italian, jolla oli tosiasiallinen monopoli ja joka kykeni estämään markkinoille pääsyn, läsnäolo, on todettava, että tällä ei ole merkitystä arvioitaessa sitä, vääristääkö asianomainen toimenpide vai voiko se puolestaan vääristää kilpailua asianomaisilla markkinoilla.

109 Kuudenneksi kantajan sen argumentin osalta, jonka mukaan komissio on loukannut oikeusvarmuuden periaatetta, riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että tämä argumentti on ilmeisen perusteeton. Riidanalaisesta päätöksestä ja erityisesti sen 104, 135 ja 140 perustelukappaleesta nimittäin ilmenee nimenomaisesti, että asianomaisen toimenpiteen soveltumattomuus yhteismarkkinoille liittyy läheisesti teknologisen neutraalisuuden periaatteen loukkaamiseen. Unionin yleinen tuomioistuin toteaa lisäksi kantajan tätä kiistämättä, että riidanalaisen päätöksen 36 perustelukappaleesta ilmenee, että päätöksessä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta komissio oli ilmaissut epäilynsä siitä, että asianomaisella toimenpiteellä ei loukattu teknologisen neutraalisuuden periaatetta.

110 Edellä esitetystä seuraa, että ensimmäisen kanneperusteen neljäs osa on hylättävä perusteettomana.

111 Kun näin ollen otetaan huomioon edellä 68, 79, 85 ja 110 kohdassa tehdyt päätelmät, ensimmäinen kanneperuste kokonaisuudessaan on hylättävä perusteettomana.

Toinen kanneperuste, joka koskee ilmeistä arviointivirhettä ja ilmeistä oikeudellista virhettä arvioitaessa asianomaisen toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti

Kannekirjelmän 93–96 kohdassa esitettyjen argumenttien tutkittavaksi ottaminen

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

112 Komissio, jota Sky Italia tukee, katsoo, että kantajan kannekirjelmän 93–96 kohdassa esittämät argumentit eivät ole selkeitä. Komission mukaan kantaja tyytyy viittaamaan yleisesti komission analyysiin tuen puuttumisesta. Lisäksi luettelo tekijöistä, jota komissio ei kantajan mukaan ottanut huomioon, koski kysymystä valtiontuen olemassaolosta eikä sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Kantaja ei komission mukaan myöskään selitä mitenkään mainittuja tekijöitä eikä täsmennä, missä määriin argumentit liittyvät arviointiin, joka toteutettiin EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella. Näistä syistä kantajan kannekirjelmän 93–96 kohdassa esittämät argumentit on komission mukaan jätettävä tutkimatta.

113 Kantaja väittää, että vaikka analyysit ovat erilaisia sen mukaan, onko kyse tuen olemassaolosta vai sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, on kuitenkin niin, että ne liittyvät teknisesti toisiinsa. Näin ollen tukea koskevat argumentit tukevat kumoamisperusteita, jotka koskevat soveltuvuutta yhteismarkkinoille, eikä tämä vaikuta niiden tutkittavaksi ottamiseen.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

114 Ensinnäkin kannekirjelmän 93–96 kohdassa kantaja väittää, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan soveltamisessa. Se viittaa tämän osalta komission analyysiin, joka koskee tuen puuttumista. Se väittää lisäksi, että riidanalaisessa päätöksessä komissio ei analysoinut asianomaisen toimenpiteen taloudellista kontekstia. Komissio ei sen mukaan ensinnäkään todennut, että asianomainen toimenpide koski avustuksia unionin tukeman teknologian eli yhteentoimivuuden ja vuorovaikutteisuuden mahdollistavan avoimen teknologian edistämiseksi, toiseksi, että avustukset vastasivat lisäkustannuksia, jotka tämä teknologia aiheutti, kolmanneksi, että avustukset olivat unionin suositusten mukaisia, ja neljänneksi, että avustukset eivät olleet tuottaneet taloudellista etua. Komissio ei lopuksi ottanut sen mukaan huomioon sitä, että todellinen kilpailun vääristyminen markkinoilla johtui suljettuja normeja suosineen politiikan olemassaolosta, erosta avointen ja suljettujen normien välillä sekä siitä, että avustuksilla tasattiin kustannuksia, jotka liittyivät laissa asetettujen velvoitteiden täytäntöönpanoon.

115 Toiseksi kannekirjelmän 93–96 kohdassa mainitut seikat, jotka toistetaan 3.2 kohdan a alakohdan otsakkeen ”Vastaaja on syyllistynyt ilmeiseen arviointivirheeseen” alla, eivät suinkaan sisällä argumentteja, joilla on tarkoitus tukea toista kanneperustetta, vaan niillä pyritään esittämään argumentteja tueksi toisen kanneperusteen kolmelle osalle, jotka esitetään 3.2 kohdan b alakohdan otsakkeen ”Vastaaja on ylittänyt harkintavaltansa ja syyllistynyt ilmeiseen arviointivirheeseen tosiseikkojen ja tilanteen arvioinnissa, kun se on katsonut, että [asianomainen] toimenpide ei soveltunut yhteismarkkinoille” alla.

116 Näin ollen kannekirjelmän 96 kohdassa, joka edeltää 3.2 kohdan b alakohdan otsaketta, kantaja väittää, että kun komissio ei analysoinut asianmukaisesti taloudellista kontekstia, se syyllistyi asianomaisen toimenpiteen ilmeiseen arviointivirheeseen ja näin ollen ilmeiseen virheeseen, kun se katsoi, että kyseinen toimenpide ei soveltunut yhteismarkkinoille.

117 Edellä esitetystä seuraa, että komission esittämä oikeudenkäyntiväite, joka koskee kannekirjelmän 93–96 kohdassa esitettyjä väitettyjä argumentteja, on hylättävä perusteettomana.

Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee virhettä, joka liittyy päätelmään, jonka mukaan asianomaisella toimenpiteellä ei korjata markkinahäiriöitä

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

118 Kantaja väittää, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen ja tutki puutteellisesti asianomaisia markkinoita, kun se katsoi, että asianomainen toimenpide ei ollut EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen, seuraavista neljästä syystä.

119 Se kiistää ensinnäkin riidanalaisessa päätöksessä olevan päätelmän, jonka mukaan tietyn sellaisen päivämäärän olemassaolo, jona digitalisointi oli toteutettava, merkitsi sitä, että asianomainen toimenpide oli tarkoitukseensa sopimaton. Paitsi että tämä päätelmä on sen mukaan ristiriidassa komission aikaisemmissa maanpäällisiä digitelevisiolähetyksiä koskevissa päätöksissään omaksuman kannan kanssa, se osoittaa kantajan mukaan myös, että komissio ei arvioinut asianmukaisesti markkinahäiriön, joka liittyy koordinointiongelmaan markkinatoimijoiden välillä, olemassaoloa.

120 Kantaja väittää toiseksi, että asianomainen toimenpide on niiden digitalisointiin liittyvien kustannusten tasaustoimenpide, joista kuluttajien oli vastattava, jotta he

voisivat saada avointa teknologiaa käyttävän digisovittimien, joka mahdollistaa yhteentoimivuuden ja vuorovaikutteisuuden.

121 Kantaja väittää kolmanneksi, että riidanalaisessa päätöksessä ei tunnustettu ulkoisvaikutusten olemassaoloa markkinahäiriöksi. Tästä komissio katsoi riidanalaisessa päätöksessä sen mukaan omavaltaisesti ja ilman minkäänlaisia objektiivisia perusteluja, että on tavanomaista, että maanpäällistä verkkoa käyttävät televisioyhtiöt tukevat avoimen teknologian digisovittimia ja näin ollen vastaavat vapaamatkustajuuden kustannuksista. Kantajalla ei kuitenkaan sen mukaan ole mitään intressiä tukea digisovittimia kilpailijoiden hyödyksi, koska se voi helposti jatkaa voittojen saamista analogisilta markkinoilta.

122 Komissio ei lisäksi kantajan mukaan ottanut huomioon sitä, että asianomainen toimenpide ei vääristänyt kilpailua, vaan että sen vaikutus oli pikemminkin avointen normien käytön ja vuorovaikutteisuuden suosiminen unionin suositusten mukaisesti. Kantaja viittaa lisäksi liitteeseen A.8 ja väittää, että komissio ei ymmärtänyt asianomaisten markkinoiden lainsäädännöllistä kontekstia eikä kehitystä. Kantaja kritisoi lopuksi sitä, että riidanalaisessa päätöksessä komissio ei myöskään ottanut huomioon kustannuksia, jotka liittyvät lainsäädännölliseen epävarmuuteen, joka sen mukaan jatkuu taajuuksien myöntämisessä, ja se katsoo, että komissio teki virheen, kun se väitti riidanalaisen päätöksen 157 perustelukappaleessa, että analogisen television toimiluvat myönnettiin ilman tarjouskilpailua ja vahvistettuja määräaikoja.

123 Kantaja moittii neljänneksi komissiota siitä, ettei se kyennyt osoittamaan, miksi asianomainen toimenpide ei suosinut innovaatiota, vaikka se myöntää, että kyseinen toimenpide mahdollisti vuorovaikutteisuutta tarjoavien digisovittimien hintojen laskun ja toi niiden hinnat perussovittimien hintojen tasolle.

124 Komissio väittää, että kantajan päättely on ilmeisen virheellinen ja perustuu riidanalaisen päätöksen ”vääristeltyyn” tulkintaan. Komissio väittää myöntäneensä nimenomaisesti, että asianomaisella toimenpiteellä saattoi olla yhteisen edun mukainen tavoite eli digitalisointi ja avoimiin ja vuorovaikutteisiin normeihin siirtyminen tässä yhteydessä. Lisäksi sitä, että asianomainen toimenpide saattoi vastata tiettyihin markkinahäiriöihin, ei suljettu kategorisesti pois. Millään näistä seikoista ei sen mukaan kuitenkaan voida oikeuttaa satelliittijärjestelmän sulkemista tuen soveltamisalan ulkopuolelle.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

125 Kun ensinnäkin kantaja asettaa kyseenalaiseksi komission arvioinnin, jonka mukaan avustukset digisovittimien hankkimiseksi eivät olleet välttämättömiä markkinatoimijoiden välisen koordinointiongelman ratkaisemiseksi, koska kyseiseen ongelmaan puututtiin jo sillä, että digitalisoinnille oli vahvistettu sitova päivä, se vetoaa EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan rikkomiseen. Jotta tuki on EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla yhteismarkkinoille soveltuva, sillä on oltava yhteisen edun mukainen tavoite ja sen on oltava tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi ja oikeassa suhteessa siihen nähden. Asianomaisella toimenpiteellä väitetysti oleva yhteisen edun mukaisena tavoitteena on korjata markkinahäiriöt, jotka liittyvät erityisesti toimijoiden väliseen koordinointiongelmaan, joka haittaa digitaalisten lähetysten kehittymistä. Tarvitsematta tutkia, kuten kantaja väittää, omaksuiko komissio riidanalaisessa päätöksessä erilaisen kannan kuin aikaisemmissa maanpäällisiä digitelevisiolähetyksiä koskevissa päätöksissään, unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että esillä olevassa asiassa suunnitellun digitalisointipäivän sitovuus on omiaan ratkaisemaan toimijoiden välisen koordinointiongelman, joten avustus digisovittimien hankintaan ei ollut tarpeen.

126 Kuten komissio korostaa riidanalaisen päätöksen 146 perustelukappaleessa, markkinoilla jo toimivat televisioyhtiöt pitävät todennäköisesti laissa säädetyn määräajan vahvistamista analogisten lähetysten lopettamiseksi tosiasiana ja alkavat näin ollen kehittää uusia liiketoimintastrategioita. Kuten riidanalaisen päätöksen 147 perustelukappaleessa todetaan, on niin, että koska maanpäällisen verkon televisiomarkkinat ovat Italiassa niin suuret, riski siitä, että kuluttajien kriittinen massa jää saavuttamatta toimijoiden välisen koordinointiongelman vuoksi, on joka tapauksessa niin vähäinen, että talouden toimijat pystyvät sen itse kohtaamaan. Kantajan argumentti on näin ollen hylättävä.

127 Toiseksi argumentista, joka koskee sitä, että asianomainen toimenpide on korvaus kuluttajille, on todettava, kuten komissio korostaa riidanalaisen päätöksen 148 perustelukappaleessa, että vaikka tällaisella argumentilla oikeutetaan kuluttajille myönnetty tuki, sillä ei kuitenkaan oikeuteta eri järjestelmien välistä syrjintää, koska kuluttajia ei ole tarpeen ohjata tietyn digitaalisen järjestelmän käyttöön, kuten asianomaisella toimenpiteellä tehdään. Tämä argumentti on näin ollen hylättävä perusteettomana.

128 Kolmanneksi kantajan väite, jonka mukaan komissio ei myöntänyt riidanalaisessa päätöksessä ulkoisvaikutusten olemassaoloa markkinahäiriöksi, on virheellinen. Riidanalaisen päätöksen 160 perustelukappaleessa komissio nimittäin myönsi nimenomaisesti sellaisten ulkoisvaikutusten olemassaolon, joita digitalisointiin liittyy, sekä tästä mahdollisesti aiheutuvat vapaamatkustusongelmat. Kuten komissio korostaa samassa perustelukappaleessa, tällaisilla seikoilla ei kuitenkaan voida perustella sitä, että asianomainen toimenpide on suunnattu valikoivasti maanpäällisen verkon televisiotoiminnalle ja satelliittijärjestelmä on jätetty sen ulkopuolelle. Tämä argumentti on näin ollen hylättävä perusteettomana.

129 Neljänneksi kantajan argumentti, joka perustuu siihen, että komissio ei kyennyt osoittamaan, että asianomainen toimenpide ei edistänyt innovaatiota, on hylättävä

samoista syistä. Komissio toki nimenomaisesti myönsi riidanalaisen päätöksen 162 perustelukappaleessa, että asianomaisen toimenpiteen ansiosta vuorovaikutteiset digisovittimet ovat hinnaltaan tulleet lähemmäs yksinkertaisempia malleja, jotka eivät mahdollista vuorovaikutteisia palveluja. Vaikka asianomaisella toimenpiteellä edistetään vuorovaikutteisia ja yhteentoimivia digisovittimia käyttämällä innovaatiota, on kuitenkin niin, että tällaisella edistämisellä ei voida oikeuttaa satelliittijärjestelmän sulkemista pois asianomaisen toimenpiteen soveltamisalalta, kuten edellä 57 ja 60 kohdasta ilmenee.

130 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä perusteettomana.

Toisen kanneperusteen toinen osa, joka koskee virhettä, joka liittyy päätelmään, jonka mukaan asianomainen toimenpide ei ollut tarpeellinen eikä oikeasuhteinen keino markkinahäiriöiden korjaamiseksi

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

131 Kantaja väittää, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen, kun se katsoi, että asianomainen toimenpide ei ollut tarpeellinen eikä oikeasuhteinen keino markkinahäiriöiden korjaamiseksi. Erityisesti toimenpiteen oikeasuhteisuuden osalta kantaja väittää yhtäältä, että se rajoittui yhteentoimivuuden ja vuorovaikutteisuuden lisäkustannuksiin sekä kustannuksiin, joista kantaja erityisesti vastasi lakiin perustuvien

velvoitteiden täytäntöön panemiseksi, ja toisaalta, että kyseinen toimenpide oli määräaikainen, koska sen soveltaminen päättyi 1.12.2005.

132 Komissio väittää, että kantajan argumentit on hylättävä perusteettomina, koska niissä ei huomioida teknologisen neutraalisuuden periaatetta.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

133 Vaikka katsottaisiin, että kantajan väitteet, joiden mukaan asianomainen toimenpide oli tarpeellinen ja oikeasuhteinen markkinahäiriöiden korjaamiseksi, olisivat totta, on kuitenkin niin, että tällä seikalla ei voida oikeuttaa satelliitin kautta ohjelmia välittävien televisioyhtiöiden sulkemista kyseisen toimenpiteen soveltamisalan ulkopuolelle.

134 Koska nimenomaan teknologisen neutraalisuuden puuttuminen sai komission katsomaan, että tuki ei soveltunut yhteismarkkinoille, toisen kanneperusteen toisen osan tueksi esitetyt argumentit on hylättävä.

135 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että toinen kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

EY 253 artiklan rikkomista koskeva kolmas kanneperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

136 Kantaja väittää, että riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävästi ja että se on siis EY 253 artiklan vastainen sekä valtiontuen olemassaolon että sen yhteismarkkinoille soveltuvuuden osalta.

137 Tuen olemassaolon osalta kantaja moittii komissiota muun muassa siitä, ettei tämä selittänyt todellista syytä, joka koski kilpailun vääristymistä ja kilpailun vääristymisen vaaraa yhteismarkkinoilla. Kantajan mukaan komissio ei yhtäältä kuvaillut asianmukaisesti ennalta asianomaisia markkinoita eikä tilannetta kyseisillä markkinoilla. Toisaalta komissio jätti kantajan mukaan tutkimatta riidanalaisessa päätöksessä kysymyksen siitä, oliko vääristyminen todellinen vai todennäköinen. Lisäksi komissio ei kantajan mukaan perustellut syytä, jonka vuoksi se poisti digisovittimien valmistajat niiden joukosta, jotka hyötyivät asianomaisesta toimenpiteestä. Lopuksi komissio ei kantajan mukaan muun muassa perustellut riittävästi väitettyä yleisön luomista eikä väitettyä pääsyä maksutelevisiomarkkinoille alhaisemmin kustannuksin.

138 Siitä analyysistä, joka koskee asianomaisen toimenpiteen mahdollista soveltuvuutta yhteismarkkinoille, riidanalaisessa päätöksessä ei täsmennetä, onko ongelma se, että teknologisen neutraalisuuden periaatetta ei väitetysti ole noudatettu, vai väitetty pääsy maksutelevisiomarkkinoille alhaisemmin kustannuksin.

139 Komissio, jota Sky Italia tukee, katsoo, että sen päätös on riittävästi perusteltu ja EY 253 artiklan vaatimusten mukainen.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

140 Aluksi on muistettava, että oikeuskäytännön mukaan EY 253 artiklan rikkomista koskeva kanneperuste on ilmeistä arviointivirhettä koskevasta kanneperusteesta erillinen kanneperuste. Edellinen kanneperuste, joka koskee perustelujen puuttumista tai riittämättömyyttä, kohdistuu nimittäin olennaisen menettelymääräyksen rikkomiseen ja kuuluu oikeusjärjestyksen perusteisiin, ja unionin tuomioistuinten on tutkittava se viran puolesta, kun taas jälkimmäinen kanneperuste, joka koskee päätöksen aineellista oikeudenmukaisuutta, kohdistuu perustamissopimuksen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkomiseen, ja unionin tuomioistuimet voivat tutkia tämän kanneperusteen vain, jos kantaja on vedonnut siihen. Perusteluvelvollisuus on näin ollen erillinen kysymys perustelujen aineellista paikkansapitävyyttä koskevasta kysymyksestä (asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok., s. I-1719, 67 kohta).

141 Toiseksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimielimen päättely siten, että yhtäältä niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, jotta he voivat puolustaa oikeuksiansa ja arvioida, onko päätös perusteltu, ja että toisaalta tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden (edellä 140 kohdassa mainittu asia komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 63 kohta; yhdistetyt asiat T-228/99 ja T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomio 6.3.2003, Kok., s. II-435, 278 kohta ja asia T-109/01, Fleuren Compost v. komissio, tuomio 14.1.2004, Kok., s. II-127, 119 kohta).

142 Perusteluissa ei sitä paitsi tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, koska tutkittaessa sitä, täyttävätkö päätöksen perustelut EY 253 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös sen asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (asia C-17/99, Ranska v. komissio, tuomio 22.3.2001, Kok., s. I-2481, 36 kohta; yhdistetyt asiat T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 ja T-23/98, Alzetta ym. v. komissio, tuomio 15.6.2000, Kok., s. II-2319, 175 kohta ja edellä 141 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio tuomion 279 kohta).

143 Komissio ei erityisesti ole velvollinen ottamaan kantaa kaikkiin asianomaisten esittämiin väitteisiin, vaan sen on ainoastaan esitettävä sellaiset tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevat väitteet, joilla on olennainen merkitys päätöksen kannalta (asia T-459/93, Siemens v. komissio, tuomio 8.6.1995, Kok., s. II-1675, 31 kohta ja edellä 141 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomion 280 kohta). Unionin tuomioistuin on siten jo katsonut, ettei komissiolla ole velvollisuutta ottaa kantaa kysymyksin, jotka eivät selvästi mitenkään liity asiaan tai jotka ovat merkityksettömiä tai selvästi toissijaisia (edellä 140 kohdassa mainittu asia Sytraval ja Brink's France, tuomion 64 kohta).

144 Kolmanneksi tukitoimenpiteen luokittelun osalta perusteluvelvollisuus edellyttää sitä, että komissio osoittaa syyt, joiden perusteella se katsoo, että kyseinen toimenpide kuuluu EY 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan (edellä 141 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomion 281 kohta).

145 Neljänneksi kilpailun vääristymisestä yhteismarkkinoilla on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että vaikka komissiolla on päätöksensä perusteluissa velvollisuus tuoda esille ainakin olosuhteet, joissa tuki on myönnetty, jos niiden perusteella on mahdollista osoittaa, että tuki saattaa vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristää tai uhata vääristää kilpailua, sillä ei ole velvollisuutta

tehdä taloudellista erittelyä kyseisten markkinoiden todellisesta tilanteesta, tuensaajayritysten markkinaosuudesta, kilpailijayritysten tilanteesta ja jäsenvaltioiden välisistä kauppavirroista. Lisäksi komission ei tarvitse osoittaa tuen tosiasiallisia vaikutuksia kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, jos on kyse sääntöjenvastaisesti myönnetystä tuesta. Jos näin olisi, tällä vaatimuksella päädyttäisiin suosimaan jäsenvaltioita, jotka maksavat sääntöjenvastaisia tukia, niiden vahingoksi, jotka ilmoittavat tuista niiden valmisteluvaiheessa (ks. vastaavasti asia T-55/99, CETM v. komissio, tuomio 29.9.2000, Kok., s. II-3207, 100, 102 ja 103 kohta; asia T-152/99, HAMSA v. komissio, tuomio 11.7.2002, Kok., s. II-3049, 225 kohta ja asia T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau v. komissio, tuomio 8.7.2004, Kok., s. II-2717, 215 kohta).

146 On erityisesti todettava, että on riittävää, että komissio näyttää kyseisen tuen voineen vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristävän tai uhkaavan vääristää kilpailua, eikä sen ole tarpeen määritellä relevantteja markkinoita (ks. yhdistetyt asiat T-304/04 ja T-316/04, Italia ja Wam v. komissio, tuomio 6.9.2006, 64 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa ja asia T-25/07, Iride ja Iride Energia v. komissio, tuomio 11.2.2009, Kok., s. II-245, 109 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

147 Tämän oikeuskäytännön valossa on arvioitava, onko komissio perustellut riittävästi riidanalaisen päätöksen esillä olevassa asiassa.

148 Argumentista, joka koskee riidanalaisen päätöksen puutteellista perustelemista kilpailun vääristymisen tai tätä koskevan vaaran osalta, unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että riidanalaisen päätöksen 102–114 perustelukappaleessa komissio tutkii asianomaisen toimenpiteen vaikutusta kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

149 Ensinnäkin asianomaisen toimenpiteen vaikutuksesta kilpailuun on todettava, että riidanalaisen päätöksen 102–111 perustelukappaleessa komissio tutki asianomaisen toimenpiteen vaikutusta kilpailuun televisioyhtiöiden osalta. Näin ollen komissio totesi riidanalaisen päätöksen 105 perustelukappaleessa, että se halusi pysyttää kantansa, joka ilmaistiin muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä ja joka oli se, että maanpäällistä verkkoa käyttäville televisioyhtiöille ja toimijoille myönnetty etu koitui erilaisia järjestelmiä käyttävien televisioyhtiöiden haitaksi.

150 Tätä koskevaa kantaansa tukeakseen ja osoittaakseen näin ollen EY 87 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että asianomainen toimenpide uhkasi vääristää kilpailua sen antaman valikoivan edun vuoksi, komissio katsoi riidanalaisen päätöksen 106 perustelukappaleessa, että maanpäällisen verkon digitaalinen maksutelevisiotarjonta ja satelliitin kautta välitettävä maksutelevisiotarjonta ovat jossain määrin korvattavissa toisillaan. Tässä tilanteessa se katsoi, että kun ”maanpäällinen digitaalinen lähetystekniikka on otettu käyttöön ja se on onnistunut vakiinnuttamaan maksutelevisiopalvelut – osittain digisovitinavustusten ansiosta – se voi kilpailla muilla jakelutavoilla tarjottavien analogisten palvelujen kanssa”.

151 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa myös, että riidanalaisen päätöksen 107 perustelukappaleessa komissio piti huolta siitä, että se tuki päätelmäänsä tukeutumalla muissa jäsenvaltioissa todettuun kehitykseen.

152 Se muistutti lisäksi riidanalaisen päätöksen 109 perustelukappaleessa, että Autorità garante della concorrenza e del mercato (Italian kilpailuviranomainen) oli itse katsonut, että erityyppisiä järjestelmiä käyttäviä televisioyhtiöitä voitiin pitää mahdollisina kilpailijoina Italian maksutelevisiomarkkinoilla.

153 Lisäksi riidanalaisen päätöksen 111 perustelukappaleessa komissio viittasi yhtäältä tutkimukseen, jossa sen mukaan vahvistetaan välillisesti se, että pääsy maksutelevisiomarkkinoille vähäisin kustannuksin vääristää kilpailua, ja totesi toisaalta, että Sky Italian toimittamat luvut tukevat myös käsitystä siitä, että maksutelevisiomarkkinoiden sisällä on jonkinasteista kilpailua.

154 Lopuksi on todettava, että riidanalaisen päätöksen 108 perustelukappaleessa komissio painotti erityisesti sitä, että asianomainen toimenpide toteutettiin kriittisessä vaiheessa eli ajankohtana, jolloin monien maanpäällisen analogisen television katsojien oli siirryttävä katsomaan digitelevisiota ja he voivat valita, sijoittavatko he maanpäällisten lähetysten vastaanottimeen vai satelliittilähetysten vastaanottimeen.

155 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että komissio ei loukannut perusteluvelvollisuuttaan asianomaisen toimenpiteen kilpailuvaikutusten osalta.

156 Toiseksi siitä, miten asianomainen toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, riidanalaisen päätöksen 113 ja 114 perustelukappaleesta ilmenee, että komissio katsoi, että televisiolähetyspalvelujen ja verkkopalvelujen markkinat ovat avoimet kansainväliselle kilpailulle ja että kun tiettyjä verkkopalvelun tarjoajia tai televisioyhtiöitä suositaan valikoivasti, kilpailu vääristyy ja haittaa niitä talouden toimijoita, jotka voisivat tulla markkinoille muista jäsenvaltioista. Komissio päätteli näin ollen, että asianomainen toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

157 Edellä 145 ja 146 kohdassa mainitun oikeuskäytännön valossa on katsottava, että komissio perusteli asianmukaisesti riidanalaisen päätöksen sen osalta, voiko asianomainen toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

158 Jos lisäksi oletetaan, että kantaja olisi yleisimmin pyrkinyt väittämään, että EY 253 artiklaa on rikottu komission luokitellessa riidanalaisessa päätöksessä asianomaisen toimenpiteen EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi, unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että kyseisessä päätöksessä komissio tutki kaikkien tässä määräyksessä määrättyjen edellytysten noudattamisen. Ensinnäkin riidanalaisen päätöksen 80 perustelukappaleessa se tutki sitä, oliko asianomainen toimenpide rahoitettu valtion varoista. Toiseksi riidanalaisen päätöksen 81–101 perustelukappaleessa se tutki sitä, tarjosiko asianomainen toimenpide valikoivan taloudellisen edun tuensaajille. Kolmanneksi riidanalaisen päätöksen 102–112 kohdassa se määritti, vääristikö asianomainen toimenpide tai uhkasiko se vääristää kilpailua. Lopuksi ja neljänneksi riidanalaisen päätöksen 113 ja 114 perustelukappaleessa komissio arvioi sitä, voiko asianomainen toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

159 Kantaja moittii toiseksi komissiota siitä, että tämä ei täsmentänyt riidanalaisessa päätöksessä sitä, liittyikö syy, jonka vuoksi se totesi, että asianomainen toimenpide ei soveltunut yhteismarkkinoille, sen kriteerin noudattamatta jättämiseen, joka koskee teknologisen neutraalisuuden periaatetta, vai väitettyyn maksutelevision alhaisemmin kustannuksin markkinoille pääsyyn. Tästä on riittävää muistuttaa, kuten unionin yleinen tuomioistuin jo katsoi edellä 109 kohdassa, että riidanalaisesta päätöksestä ja erityisesti sen 104, 135 ja 140 perustelukappaleesta ilmenee nimenomaisesti, että asianomaisen toimenpiteen soveltumattomuus yhteismarkkinoille liittyy läheisesti teknologisen neutraalisuuden periaatteen loukkaamiseen ja että päätöksessä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta komissio oli ilmaissut epäilynsä siitä, oliko teknologisen neutraalisuuden periaatteen loukkaaminen asianomaisella toimenpiteellä hyödyllistä. Näin ollen myös tämä argumentti on hylättävä perusteettomana.

160 Kolmanneksi digisovittimien valmistajien tilanteen osalta komissio perusteli riidanalaisen päätöksen oikeudellisesti riittävällä tavalla. Tuen olemassaolosta komissio totesi riidanalaisen päätöksen 120–123 perustelukappaleessa muistutettuaan epäilyistä, joita sillä oli ollut muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisen yhteydessä, ettei ollut mahdollista sulkea kokonaan pois kilpailun vääristymisen olemassaoloa sovittimien valmistajien tasolla. Se kuitenkin lisäsi, että asianomainen toimenpide soveltui näiden jälkimmäisten osalta joka tapauksessa yhteismarkkinoille. Tästä komissio totesi

riidanalaisen päätöksen 168 perustelukappaleessa, että asianomaista toimenpidettä oli pidettävä tarpeellisena ja oikeasuhteisena yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi, koska kaikki sovittimien valmistajat – muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneet valmistajat mukaan lukien – saattoivat hyötyä siitä.

161 On näin ollen katsottava, että komissio perusteli riidanalaisen päätöksen asianmukaisesti, kun se katsoi, että asianomainen toimenpide yhtäältä kuuluu EY 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja toisaalta ei ole EY:n perustamissopimuksen mukainen.

162 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että riidanalainen päätös on EY 253 artiklan vaatimusten mukainen. Kolmas kanneperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan rikkomista sekä luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista koskeva neljäs kanneperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

163 Kantaja väittää, että riidanalaisessa päätöksessä jätetään huomiotta asetuksen N:o 659/1999 14 artikla, koska siinä säädetään, että komissio ei saa vaatia tuen takaisin perimistä, jos tämä on yhteisön lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista.

164 Riidanalaisella päätöksellä loukataan kantajan mukaan ensinnäkin luottamuksensuojan periaatetta, koska poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi kantaja kuvitteli, että asianomainen toimenpide ei ollut valtiontukea.

165 Kantaja esittää tästä ensinnäkin, että se kuvitteli oikeutetusti, että asianomainen toimenpide oli komission harjoittaman digitalisoinnin edistämistä koskevan politiikan mukainen, koska komissio oli todennut vuorovaikutteisten digitaalitelevisiopalvelujen yhteentoimivuudesta 30.7.2004 antamansa tiedonannon KOM(2004) 541 lopullinen (jäljempänä tiedonanto) 3.4.2 kohdassa, että suora tuki kuluttajille on toimenpide, jonka avulla jäsenvaltiot voivat kannustaa ostamaan sovittimia, jotka mahdollistavat vuorovaikutteisuuden ja yhteentoimivuuden, varsinkin, kun tässä tiedonannossa oli nimenomainen viittaus Italian myöntämiin tukiin.

166 Koska toiseksi valtiontuen välillisten saajien käsitettä ei ole vielä selvästi määritelty oikeuskäytännössä, kantajan mukaan ei voida perustellusti odottaa, että huolellinen toimija ymmärtää, että kuluttajille tarkoitettu tuki tekee siitä paitsi tämän tuen välillisen saajan myös sen ainoan saajan ja sulkee pois kaikki muut mahdolliset tuensaajat. Kantaja väittää tästä, että muita mahdollisia tuensaajia olisi myös pitänyt pitää välillisinä tuensaajina kaikkine tähän liittyvine seurauksineen tuen takaisin perimisessä.

167 Riidanalaisella päätöksellä loukataan kantajan mukaan toiseksi myös oikeusvarmuuden periaatetta, koska laskentatapa, jota ehdotetaan riidanalaisen päätöksen 191–205 perustelukappaleessa ja jolla pyritään laskemaan takaisin perittävän tuen määrä, ei ole tehokas, yksiselitteinen eikä tarkoituksenmukainen. Kantajan mukaan on ensinnäkin vaikeaa tai jopa mahdotonta määrittää yhden tämän menetelmän parametrin täsmällinen arvo eli niiden lisäkatsojien määrä, jonka pelkkä asianomaisen toimenpiteen

toteuttaminen sai maksutelevisiotarjonnan piiriin. Tämän osalta komissio ei kantajan mukaan osoittanut, että asiakkaat olisivat ostaneet tuettuja digisovittimia voidakseen käyttää maksutelevisiopalveluja. Toiseksi tuen määrän sekä tämän tuen korkojen määrän laskeminen on kantajan mukaan erittäin vaikeaa. Tältä osin komission olisi ainakin pitänyt tutkia ehdotettua mallia ja ehkä jopa tehdä vertailu muiden mahdollisten mallien kanssa varsinkin, kun yksikään osapuoli ei kyennyt määrittämään väitetyn tuen määrää millään tavalla.

168 Komissio, jota Sky Italia tukee, katsoo, että kantajan argumentit tuen määrittämistavasta kuuluvat pikemminkin riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon piiriin kuin kysymykseen sen laillisuudesta. Ne on näin ollen jätettävä tutkimatta. Riidanalainen päätös on sen mukaan lisäksi yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden eli luottamuksensuojan periaatteen ja oikeusvarmuuden periaatteen mukainen. Näin ollen asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan mukaisesti komission velvollisuutena oli määrätä asianomaisen tukitoimenpiteen takaisin perimisestä.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

169 Ensinnäkin on muistettava, että laittoman tuen periminen takaisin on looginen seuraus sen laittomuuden toteamisesta. Valtiolle asetetulla velvollisuudella poistaa komission yhteismarkkinoille soveltumattomaksi katsoma valtiontuki pyritään näet palauttamaan aikaisempi tilanne (ks. yhdistetyt asiat T-116/01 ja T-118/01, P & O European Ferries (Vizcaya) ja Diputación Foral de Vizcaya v. komissio, tuomio 5.8.2003, Kok., s. II-2957, 223 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), jolloin tuensaaja menettää edun,

jonka se on tosiasiassa saanut kilpailijoihinsa nähden (ks. asia C-310/99, Italia v. komissio, tuomio 7.3.2002, Kok., s. I-2289, 99 kohta ja asia C-277/00, Saksa v. komissio, tuomio 29.4.2004, Kok., s. I-3925, 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

170 Seuraavaksi on todettava, että asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan 1 kohdan mukaan sääntöjenvastaista tukea koskevissa kielteisissä päätöksissä komissio päättää, että asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet tuen perimiseksi takaisin tuensaajalta. Tämän saman säännöksen mukaan komissio ei kuitenkaan saa vaatia tuen takaisin perimistä, jos tämä olisi yhteisön lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista.

171 Esillä olevassa asiassa kantaja väittää, että tuen takaisin periminen olisi yhtäältä luottamuksensuojan periaatteen ja toisaalta oikeusvarmuuden periaatteen vastaista.

172 Luottamuksensuojan periaatteen väitetystä loukkaamisesta on ensinnäkin muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeus vaatia luottamuksensuojaa, joka on perustavanlaatuinen periaate, koskee kaikkia oikeussubjekteja, jotka ovat tilanteessa, josta ilmenee, että heille on yhteisön toimielimen antamien täsmällisten vakuutusten vuoksi syntynyt perusteltuja odotuksia. Tällaisia vakuutuksia ovat, oli se oikeudellinen muoto, jossa ne on annettu tiedoksi, mikä hyvänsä, täsmälliset, ehdottomat ja yhtäpitävät tiedot, jotka on saatu sallituista ja luotettavista lähteistä (yhdistetyt asiat T-66/96 ja T-221/97, Mellett v. yhteisöjen tuomioistuin, tuomio 21.7.1998, Kok. H., s. I-A-449 ja II-1305, 104 ja 107 kohta). Tämän periaatteen loukkaamiseen ei sitä vastoin voida vedota, jollei yhteisön toimielin ole antanut asiassa täsmällisiä vakuutuksia (asia T-290/97, Mehibas Dordtselaan v. komissio, tuomio 18.1.2000, Kok., s. II-15, 59 kohta ja asia T-273/01, Innova Privat-Akademie v. komissio, tuomio 19.3.2003, Kok., s. II-1093, 26 kohta).

173 On muistutettava, että valtiontukien alalla on vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan niin, että tuensaajayritykset voivat, kun otetaan huomioon komission EY 88 artiklan perusteella harjoittaman tukien valvonnan pakottavuus, lähtökohtaisesti perustellusti luottaa niille myönnetyn tuen lainmukaisuuteen ainoastaan silloin, kun tukea myönnettäessä on noudatettu tuon artiklan mukaista menettelyä. Huolellisen talouden toimijan on nimittäin tavallisesti kyettävä varmistumaan siitä, että tätä menettelyä on noudatettu, vaikka jäsenvaltion viranomainen olisi siinä määrin vastuussa päätöksen lainvastaisuudesta, että sen peruuttaminen on tuensaajan kannalta vilpittömän mielen periaatteen vastaista (ks. yhdistetyt asiat T-239/04 ja T-323/04, Italia ja Brandt Italia v. komissio, tuomio 12.9.2007, Kok., s. II-3265, 154 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

174 Kantaja väittää kuitenkin, että esillä olevassa asiassa sen perusteltu luottamus siihen, että asianomainen toimenpide oli sääntöjenmukainen, perustui kahteen poikkeukselliseen seikkaan.

175 Se vetoaa ensinnäkin tiedonannon 3.4.2 kohtaan, jossa viitataan nimenomaisesti asianomaiseen toimenpiteeseen ja todetaan, että jäsenvaltiot voivat myöntää tukia kulutukseen.

176 Toisin kuin kantaja väittää, tiedonannon 3.4.2 kohdassa oleva maininta ei kuitenkaan ole komission vakuutus asianomaisen toimenpiteen sääntöjenmukaisuudesta. Koska komissio toteaa kyseisessä kohdassa nimenomaisesti, että ”tällaisen hintatuen on oltava teknologian suhteen puolueetonta, siitä on ilmoitettava komissiolle ja sen on oltava valtiontukisääntöjen mukaista”, tiedonanto ei ole voinut synnyttää huolellisessa toimijassa perusteltuja odotuksia siitä, että asianomainen toimenpide on valtiontukiin sovellettavien sääntöjen mukainen. Huolellisen talouden toimijan olisi nimittäin pitänyt tietää paitsi se, että asianomainen toimenpide ei ollut teknologian kannalta neutraali, myös se, että sitä ei ollut ilmoitettu komissiolle eikä sitä ollut hyväksytty.

177 Toiseksi kantajan argumentti, jonka mukaan tuen välillinen muoto on myös poikkeuksellinen seikka, joka on saattanut synnyttää perustellun luottamuksen, on niin ikään hylättävä. Kaikkien huolellisten talouden toimijoiden tavoin kantajan olisi pitänyt tietää, että tuen välillisellä luonteella ei ole mitään vaikutusta sen takaisin perimiseen. Tämän osalta on erityisesti korostettava, että toisin kuin kantaja väittää, kuluttajille myönnettävät tuet ovat sellainen vakiintunut tukimuoto, kuten EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan a alakohdasta ilmenee, joka on ilmoitettava ja joka on hyväksyttävä samalla tavoin kuin kaikki muut tukimuodot, ja sen mahdolliset saajat ovat välillisiä.

178 Luottamuksensuojan periaatteen loukkaamista koskeva argumentti on siis hylättävä perusteettomana.

179 Toiseksi oikeusvarmuuden periaatteen väitetystä loukkaamisesta on todettava, että kyseinen periaate edellyttää, että oikeussäännöt ovat selviä ja täsmällisiä, ja sen tarkoituksena on taata niiden tilanteiden ja oikeudellisten suhteiden ennakoitavuus, joihin yhteisön oikeutta sovelletaan (asia C-199/03, Irlanti v. komissio, tuomio 15.9.2005, Kok., s. I-8027, 69 kohta).

180 Tätä periaatetta loukataan kantajan mukaan, koska yhtäältä on vaikeaa tai jopa mahdotonta määrittää riidanalaisessa päätöksessä esitetyn laskentatavan yhden parametrin täsmällistä arvoa eli niiden lisäkatsojien määrää, jotka saatiin asianomaisella toimenpiteellä maksutelevisiotarjonnan piiriin, ja toisaalta tuen ja korkojen määrän laskeminen on kantajan mukaan erittäin vaikeaa.

181 On kuitenkin muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti yhdessäkään määräyksessä tai säännöksessä ei edellytetä, että kun komissio määrää yhteismarkkinoille soveltumattomaksi todetun tuen palautettavaksi, sen on vahvistettava palautettavan tuen täsmällinen määrä. On nimittäin riittävää, että komission päätös sisältää tiedot, joiden perusteella sen adressaatti voi itse suuremmitta vaikeuksitta määrittää tuon summan (asia C-415/03, komissio v. Kreikka, tuomio 12.5.2005,

Kok., s. I-3875, 39 kohta; asia C-441/06, komissio v. Ranska, tuomio 18.10.2007, Kok., s. I-8887, 29 kohta ja asia C-419/06, komissio v. Kreikka, tuomio 14.2.2008, 44 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

182 Lisäksi niin ikään vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi todetun tuen takaisinperinnässä on oikeussääntöjen puuttuessa meneteltävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tätä täytäntöönpanoa koskevan oikeudenkäyntiasian ratkaisu kuuluu ainoastaan kansalliselle tuomioistuimelle (ks. asia T-354/99, Kuwait Petroleum (Nederland) v. komissio, tuomio 31.5.2006, Kok., s. II-1475, 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

183 Lopuksi on syytä todeta, että jäsenvaltion velvollisuus takaisin perittävän tuen täsmällisen määrän laskemiseen on osa laajempaa kokonaisuutta, komissiota ja jäsenvaltioita valtiontukia koskevia perustamissopimuksen määräyksiä täytäntöön pantaessa molemminpuolisesti sitovaa lojaalin yhteistyön velvoitetta (edellä 69 kohdassa mainittu asia Alankomaat v. komissio, tuomion 91 kohta).

184 Edellä 181–183 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, että jos asia saatetaan kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi, sen tehtävänä on lausua sen valtiontuen määrästä, jonka takaisin perimiseen komissio on velvoittanut, esitettyään tarvittaessa ennakkoratkaisukysymyksen unionin tuomioistuimelle.

185 Tästä seuraa, että oikeusvarmuuden periaatteen väitettyä loukkaamista koskeva kantajan argumentti on hylättävä perusteettomana.

186 Edellä 178 ja 185 kohdassa tehdyistä päätelmistä seuraa, että neljäs kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

187 Koska yksikään tämän kanteen tueksi esitetyistä kanneperusteista ei ole perusteltu, kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

188 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission ja Sky Italian vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Mediaset SpA BV vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission ja Sky Italia Srl:n oikeudenkäyntikulut.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä kesäkuuta 2010.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asian tausta II-2349

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset II-2345

Kannekirjelmän liitteen A.8 tutkittavaksi ottaminen II-2355

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat II-2355

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2356

Kannekirjelmän niiden liitteiden tutkittavaksi ottaminen, joita ei ole käännetty oikeudenkäyntikielelle II-2358

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat II-2358

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2359

Kanneperusteet II-2361

Ilmeistä arviointivirhettä vuoden 2004 talousarviolain 4 §:n 1 momentin soveltamisalan määrittämisessä koskevan kanneperusteen tutkittavaksi ottaminen II-2362

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat II-2362

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2363

EY 87 artiklan 1 kohdan rikkomista koskeva ensimmäinen kanneperuste II-2364

Taloudellisen edun puuttumista koskeva ensim mäisen kanneperusteen toinen osa II-2364

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat II-2364

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2366

Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee välillistä hyötyä II-2370

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat..... II-2370

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2372

Ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa, joka koskee sitä, että asianomainen toimenpide ei ole valikoiva..... II-2373

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat..... II-2373

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2374

Ensimmäisen kanneperusteen neljäs osa, joka koskee kilpailun vääristymisen puuttumista II-2375

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat..... II-2375

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2379

Toinen kanneperuste, joka koskee ilmeistä arviointivirhettä ja ilmeistä oikeudellista virhettä arvioitaessa asianomaisen toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti..... II-2383

Kannekirjelmän 93–96 kohdassa esitettyjen argumenttien tutkittavaksi ottaminen II-2383

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat..... II-2383

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2384

Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee virhettä, joka liittyy päätelmään, jonka mukaan asianomaisella toimenpiteellä ei korjata markkinahäiriöitä ... II-2385

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat..... II-2385

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2387

Toisen kanneperusteen toinen osa, joka koskee virhettä, joka liittyy päätelmään, jonka mukaan asianomainen toimenpide ei ollut tarpeellinen eikä oikeasuhteinen keino markkinahäiriöiden korjaamiseksi..... II-2389

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat..... II-2389

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2390

EY 253 artiklan rikkomista koskeva kolmas kanneperuste II-2391

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat II-2391

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2392

Asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan rikkomista sekä luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista koskeva neljäs kanneperuste II-2398

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat II-2398

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta II-2400

Oikeudenkäyntikulut II-2405